

„Vienybė Lietuvių“
Helsa kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Savienyose Valstijose ir
Kanadoje \$3.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus.
Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujo Mėso.
Aparatinių prekių klausite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$3.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 26. Brooklyn New York, Branch—Plymouth, Pa. 29 d. Berželio (June) 1910 m. METAI XXV
ENTRÉD AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3—RD, 1879.

Reikia bart-- bet visuomenę.

Reikia bart—bet visuomenę: yra atsakymas ant p. V-tis klausimo, tilpusio 24 nr. „Vienybės Lietuvių“: „Reikia bart—bet ką?“

Pirma pažūrėsimė į p. V-tis opiniją, kaslink neturtinųjų mokslievių klausimo bei jų sušelpimo; žvilgtersime į tuos pačius mokslievius. Verčiau persitikrinkime, ar ištikrūs tie mokslieviai yra tokie, kokiais perstato p. V-tis, bu tent: Ar jie besimokindami laimingai gyvena, yt rojū? 1) Ar jie yra neverti visuomenės aukų? Ar jie netrokšta Lietuvai liuosybės ir apšvietimo? Ar jie tvėria bergėdžias partijeles? Ar jie neatsimoka visuomenėi už jos aukas? Ar neatsišaukia?!

Reikia žinoti, jog keliolika dešimčių metų atgal, lietuvių tauta turėjo daug mažiau mokslievių, negu šiandien. Tada vien tik turtingieji ūkininkai ir amatninkai leido savo vaikus augtėsen mokyklon; todėl ir tų mokslievių nebuvo ir negalėjo būti panašiomis šiandieninių neturtinųjų mokslievių sąlygomis. Jei gi, tada, mokslievis nesipriešino, zinoma, kartais, gana klaidingiems tėvų reikalavimams, tad jo gyvenimo aplinkybės buvo ne kas kitas, kaip tik soti ir atsakanti tėviška globa. Bet jei pasipriešino, tada buvo apleistas nuo tėvų ir, anot p. V-tis, turėjo gyventi viena dvase—troškimu Lietuvai liuosybės ir žmonėms apšvietimo. Iš taip dvase ir troškimu gyvenusių mokslievių, vos tik tris 2) te turime, kurie šiaip-taip prasiwertė sunkaus gyvenimo nolas ir atsiekė savo tikslą; kiti gi... prazuvo... Rodosi, tai yra Basanavičius, Šliupas ir Šernas. Bet ar galima juokauti, jog tie mūsų didvyriai, patrijotai, butų nesukrutinę Lietuvos žemę, jeigu jų gyvenimo sąlygos, daleiskime, butų buvę patogesnės? Ne. Jau tik, paveizdan, raemus didžiausią tėvynės mylėtoją ir visad už ją kariautoją Joną Šliupą ir įsigilinus į jo gyvenimo sąlygas, kada jis atvyko Amerikon, reikia minėti, jog tas ne nuoalsus lietuvių tautos švietėjas, gal butų kelis kartus labiau aukrutinęs Lietuvos žemę ir lietuvių tamsybėje užkietėjusias širdis, jeigu jo gyvenimo sąlygos butų buvę atsakanesnės.

zia žedžiai, jog stigavojimas, kad Lietuva, bei lietuvių visuomenė pagimdė patriotizmo milžinus, be to elgetiško budo—aukų; kad dideli tautos darbininkai galėjo atsirasti be rėmimo jų aukomis; kad Izraelio tauta pagarsėjo be ekonomiškos galės; kad dideli žmonės nemirė badu—nes tauta nedavė jiems mirti; kad tokios draugijos, kaip „Aušra“, išnaikys mūsų tautą 3),—yra grynas absurdas, pasityčiojimas iš mūsų tautos jau badu mirusių didvyrių patriotų.

Štai pažvelgkime į gyvenimą Simano Daukanto; tikiu, jog lengvai dasiprotėsimė, kad tas didžiavirys, patriotas, apleistas visuomenės, net nei savo brangiausio veikalo Lietuvos Istorijos, negalėjo pilnai parašyti ir išleisti. O ką gi besakyti apie velionius Kudirką, Vaičiaitį, kuriuodu nuo visuomenės apleistu, pasilikę džiūvos aukomis, o ant galo šaltais lietuvių tautai lavonais?.. Ar nesiveržia sielagruaža ne tik iš mokslievio, bet ir iš kiekvieno lietniov krutinės, kada jis turi prieš savo akis panašios pajuokos bei ironijos, sekančius žodžius:

„Mokslieviai! Jūs badu, sakote, mirstate? Dideli žmonės nemirė badu. Tauta nedavė numirti badu tiems, kurie dirbo jos labui, o ne savo siauram partijėlių egoizmui. Jei jūs mirstate, reiškia mės nebeturim didelių žmonių, reiškia lietuviai išsigimę į mažus žmogelius, kurie kovoje už buvį nebegali savimi atsiremti ir šaukia išmaldų“.

Aš drįstu Tavęs, brangioji visuomenė, paklausti: Ar gali tikėti p. V-tėiui, jog dideli žmonės nemirė badu, jog juos tauta neapleido, kada mato stovinčius prieš savo akis Kudirkos, Vaičičio kapus? O žinai, jog tuodu Lietuvos didvyriu bei patriotu anaipol nedirbo savo siauram partijėlių egoizmui, bet visai lietuvių tautai ir plačioms žmonių minioms. Tuodu didvyriu mirė visuomenės apleistu! Ar gali tikėti ironiškiems žodžiams, t. y., jei jūs mirstate, reiškia mės neturime didelių žmonių, kada matai, jog po tavo akių miršta Jovaras, Jasiukaitis, Žemaitė...? Sunku, kada matai, jog jau didžiausieji mūsų tautos žmonės išmirė ir dar kiti miršta?!

Taip, brangioji visuomenė, mūsų tauta, turėjo didvyrius ir šiandien turi; bet kada vis suomenė atsisakė nuo elgetiško budo—aukų ir šiandien dar

atsisako,—tie didvyriai vieni senai nužengė kapuosa, o antri becidami erškėčių keliais—zengia 4)...

Čia trumpai aprašėme nesniuosius mokslievius, iš kurių vieni belankydami mokyklą, ir pats budami neturtingais ir visuomenės apleistais, įgavo mirtinas ligas ir nužengė graban; antri, šiaip-taip išliko, vienok neišgydomai pakirto; savo dvasiškas spēkas; treti gi, apleistu visuomenės, kaip tai Žemaitė, tarnauja... vargštata... Jasinkaitis, dirba bei rašo rusams, kad užsipelnyti ant duonos karnio, nes lietuviai nenori šelpti savo raštinkus arba didelius žmones. Lietuviai rašo straipinius bei agituoja visuomenę, kad mės neturime didelių žmonių, už tai, kad jie miršta badu; vienok rusai nežiuri, kad mūsų raštinkai yra neturtingi, jie perka nuo jų raštus ir tokiu būdu skaito mūsų žmones ne mažais, bet dideliais. 5)

Dabar, pažvelgus į šios dienos mokslievius, jau iš kalno galima sakyti, kad jie gyvena taip jau blogose sąlygose ir jų laukia taip jau baisus likimas, kaip ir augėčiau minėtųjų. Nes neturtingieji mokslieviai, Europoj ar šioj pačioj Amerikoj, tankiausiai įstoja augtėsen mokyklon vos keliolika metų darbas; bet jei nori ką uždirbti, tai turi dirbti fiziškai, yt mulas. Suprantamas daiktas, jog mokslievis dirbdamas kelias valandas fiziškai, turėdamas 4-5 lekcijas, zinoma, į dieną, yra taip apsunktintas, kad jis, nors turėtų ir geriausius norus, pamokinti raštu ar gyvu žodžiu savo tautos žmones,—jis negali. 6)

Klausimas, kurį pirmiaus pastatėme, butent: Ar neturtingieji mokslieviai yra neverti visuomenės aukų? Čion bus vietoje atsakyti.

Pakol lietuviai, o labiausia neturtėliai mokslieviai, neturėjo prieš akis tokius liudnus kapus, kaip Kudirkos ir Vaičičio, tad dar buvo drąsani gyventi tik viena dvase; bet pasirodžius tų velionių kapams, kiekvieną per naktis besėdinti—berašanti, perpylė šaltas prakaitas ir jo akyse pasirodė nemelioni giltinė. Ypač, kuris pažįsta vertę Kudirkos

ir Vaičičio darbų, ir numatė kokią naudą juodu butų atnešę, jei butų taip greitai, pačiame zydejime nenuzengę į kapus,—meta viską ir velija sau geriau ilgiau gyventi, negu vos tik pradėjus, susitikus savo viengenčius su prakilėniais darbais, ir vel su jais skirtiesi ant amžių... Šių dienų neturtėliui mokslieviui (kiek jaučiuosi ant savęs), rėdo si—žmogus viską metęs eitum dirbti svetimtaučiu, kuris už darbą apmoka, su kuo galima apsimokėti mokslo lėšas ir pagerinti, nors kiek, gyvenimo sąlygas, negu rašyti, laikyti kalbas, skaityti prelekcijas, už kurias mūsų visuomenė niekada neapmoka. Ir užtiesą taip darosi, t. y. geriausieji grindų plauti, malkų kirsti, bliudų mazgoti, bet... nekaltėti arba rašyti. Ypatingai, kad jau matosi, kaip visuomenė atsimokėjo už raštus net talentėliems raštinkams, t. y. velioniams Kudirkai ir Vaičičiui. 7)

Bet, visuomenė!—jeigu norite, kad mės, neturtėliai mokslieviai, butume tamsių minių švietėjais, nedaleiskite mums, kaip tam alkanam šuneliui badu stipti; ažuot juokties iš patriotiškų centų, paaukokite mums visi nors po vieną centą; jums bus tik juokas, bet mums net po du-tris šimtus dolerių. Tada, brangieji, mės nebusime priverstais eit dirbti svetimtaučiams, bet jums. Apmokėkite, nors elgetiškais centais, ar aukomis mūsų gyvenimo lėšas, o mės noriai pašvėsimė tą laiką, kurį dabar pašvėčiame ant fiziško darbo, ant straipsnių rašymo ir abelno tamsesniųjų pamokinimo. Nenorekite semti iš to aruodo, į kurį nieko neįplytė, t. y. nereikalaukite iš mūsų, idant jums rašytume straipsnius, veikalus, tada kada mus visiškai apleidžiate, kada mės esame priversti dirbti svetimtaučiams, kad gyventi. Pirmą sušelpkite mus, o tik tada spręskite ar mės esame verti jūsų aukų. Juk net kiekvienas artojus, pirma gerai prigano savo žirgą, o tik paskui eina artų. 8)

Salip to, išsitarimas p. V-tis, jog ne ekonomiškos pajėgos pakelia tautą, bet tik vienintelis patriotizmas; jau tik rodosi yra perdidelis vienpusiavimas. Net nesuprantama, kuom ta Izraelio tauta buvo garsi, kad ji šiandien nei sklypelio nebeturėti savo tėviškos žemės. Šiė aišku, jog vienas patriotizmas, be pinigų, negali pa-

kelti ir užlaikyti tautos. Patįs lietuviai, kurie lygiai guodoja patriotizmą, kaip ir ekonomišką galę, ir nors buvo iš visų pusių neprietėlių apgulti, vienok išlaikė savo tėvynę ir šiandien mės galime didžiutes ne bergėdžiu patriotizmu, kokį turėjo Izraeliaus tauta, bet mūsų bočių-prabočių išminčia ir narsa, kad jie guodojo tą viską, kas buvo užlaikymui bei apgynimui nuo neprietėlių savo tėvynės. Nereiktų didžiutes bei imti už paveizdą patriotizmą tų, kurie pasileidę girtuoklystėje ir paleistuvystėje atidavė savo tėvynę svetimiems, bet tų, t. y. lietuvių, kurie iki šiai die-dai gynė ir dar gina savo tėvyskę ir turi visą kamieną savo tėvų žemės.

(Da bus.)

PERŽVALGA.

* * * *Lietuvius „šviečia“.* Daug kartų buvo rašyta ir kalbėta, kaip lietuvius kitataučiai išjuokia. Bet tokio ciniško juoko da nebuvo girdėt, kaip praneša „Lietuvos“ korespondentas Deltuva iš Rockford, Ill. Ten lietuviai socialistai parengė 5 d. birželio prakalbas; tarp lietuvių kalbėtojų buvo pakviestas vienas, pavadinęs save „tarptautišku atstovu“, kuris savo prakalboje gądinęs lietuvius tautiečius ateisiančia „sudna diena“, jei neprimsią jo nuomonį... O mės vis manėm, kad apie ateitį težino vieni kunigėliai... * * * *Pirkti alum lietuvių parapijonai.* „Drauge“ yra pasijuokta iš Wilkesbares lietuvių, kurie matomai pabėgo iš savo parapijos ir prisidėjo į Sugar Notch lenkų parapiją. Anot „Dr.“, tuos lietuvius lenkai nusipirkę už alaus bačką. Kaip tik nupirkę, tuoj kaip ant laimės pereitą savaitę lenkų senoji bažnyčia supleskėjo ugnyje. Dabar lenkai skubinaši statyt naują, ačiu tam, kad lietuviškų dolerių pribuvo.—Kas tų lietuvių nemanuj!

* * * *Namų darbo filosofija.* „Kova“ (24 nr.) iš priezasties S. L. A. XXV seimo pasakė lietuviams labai tamsų pamokslą. Ar daug jį girdėjo ir suprato, nežinia. Bet mums įdomu žinot, kaip „Kova“ žiuri į žmonių savyšalpą. Štai kokias ji aksiomas pasisakė. 1. Dr. Šliupas raginąs griebties lietuvius už pramonijos. „Kova“ gi sako, kad tada lie-

tuviai pasilikty tamsuoliais, nes, esą: „pats pramonijos budas neleidžia kovoti prieš tamsumą ir prieš tamsumo palaikytoją bažnyčią“. 2. S. L. A. stojąs už buržuaziją (išmaltas žodis!), todėl esąs darbininkų liuosybės priešas. 3. Lietuvių skurdo S. L. A. neprašalsias; tą padarysias tik išgriovimas draugijos surėdymo (skubyt tik reikia griauti!) 4. Varydamas socialistus laukan Susivienijimas einas prieš savo mirties.

Mės tikim į „Kovos“ gerus norus, bet netikim į jos siaurav pažvalgas. Draudimas lietuvių nuo pramonijos yra taip kvailu dalyku, kaip butų neleidimas darbininkų fabrikon duonos karnio užsidirbt. Kitų tautų ir socialistai stveriasi pramonijos, nes pakol žmonės draugijos surėdymo da nesubudavojo socializmo modeliu, patol butų beprotystė draugijos gyvenime nedalyvaut. Ant S. L. A. „Kova“ nieko neturėtų sakyti, nes ši organizacija niekadoms neišėjo prieš liuosybės principą; ji yra pirmieviška ir kunija pas mus žmonių susišelpimą. Vadint ją „buržuaziška“ nėra jokio senso, kadangi šiandien viskas „buržuaziška“ žiurint taip siauromis akimis, kaip „Kovos“. Antai vokiečiai savo alianse turi į du milijonu sąnarių ir jų socialistai jokių ermyderių toje organizacijoje nekėlia. Jei keltų, tai juk jiems rimtesni vokiečiai pasakytų: „jei jums mūsų organizacija nepatinka, tai įvesdinkit savo partijoje susišelpimą, ir duokit mums pavyzdį“. Bet vokiečių išmintingi socialistai nekėlia vaidų ten, kur nereikia: jie žino, kad tokios organizacijos tik dėl susišelpimo; nori prigulek, nenori—neprigulek.

Dėl tų pačių darbininkų gerovės ir žmoniškumo, „Kova“ turėtų nesikišti į organizacijų reikalus, nepiudyti žmonių prieš žmones, nevesdinti mūsų išveijos organizacijos anarchijos (taip dar silpnas pas mus vienybės principas!), bet geriausiai žiurėtų savo organizacijoje tvarką ir stengtųsi duoti tuomi pavyzdį kitiems. Kas medžioklėje gaudo sykiu kelias lapas, tas parsineša namon vėją.

* * * *Apie J. Gabri.* „Tev.“ nr. 25 atspaudino trumpą biografiją p. Juozo Gabri, atkeliavusio Amerikon iš Paryžiaus. Gabrys, Paryžiuje gyvendamas, turėjęs dar šimet atidaręs savo advokatišką biu-

ra su francuzu advokatu. Čia Amerikon atvykęs, „Tev.“ žodžiais: „su keliais milžiniškais tikslais“. Vieną iš tų tikslų mes girdėjome, būtent važinėsią pas Amerikos lietuvius su paskaitomis apie Žalgirį, ir agituosią už T. M. D., kurioje p. Gabrys yra Literat. Kom. sąnariu.

* * Naujas lietuvių daktaras. Naujai baigęs medicinos mokslą, lietuvis I. Stankus (Zr. „V. L.“ nr 22) apsigyvensias Bostone, kur yra ir kitas lietuvis daktaras—F. Matulaitis. Idomu, kodėl lietuviai daktarai nesiklaisto į tokius miestus, kur lietuviai neturi nei vieno savo tautiečio daktaro.

* * Melagėliai vėl nutruko nuo ryšio. Po seimų vėl pasirodė mūsų laikraščiuose anštis, kurios buvo biskj išvisę. Partizantai, aprašydami seimus, pasinaudoja iš progos ir peria kailj savo ypatingiems priešams, purvai ir melai tikšvilpa. Męs nepagiriam mėlagysčių, ar jos mūsų laikraštinių butų korespondentų paduotos ar kituos. „Keleivyj“ per du numeriu leista kokiam ten „delegatui“ plusti ypatas (Gabrj, Balevičius S. L. A. seime ant platformės užsokęs ir agitavęs prieš Dr. Matulaitį, idant nerinkty jo organizacijod ktaru, — verčiau, esą rinkti tydas. Dabar „Tėvynėje“ S. Astramskas ir Rytinių valstijų delegatai mums paaiškina, kad tas viskas neteisybe, kad „Keleivio“ rašytojai tyčia prasidno nebutus daiktus, ar labai negražiai iškreipia faktus.

Protokolas

Lietuvių redaktorių bei leidėjų (laikraštinių) suvažiavimo, atsiėvusio Brooklyn, N. Y., 17 ir 18 kovo 1910 m. Visi posėdžiai buvo laikomi p. P. Draelgio svetainėje, 78 Grand street. (Užbaigta).

6. ZECERIŲ ATSIŠAUKIMAS.

Apsvarsčius augščiau paminėtąjį zecerų atliepimą, rašta jis nepilnai priimtinas, nes Amerikos zecerų unija nepriima lietuvių zecerų paduodamų išlygų. Nors jos ir lygintų su anos unijos išlygomis ir butų pačių spastuvnikų pripažintos ir paduotos.—Dalis, kurioje kalbama apie tiškumą spaustuvų užlaikymą, švarumą, šviesą ir t. p.—pripažinta teisinga ir atidžiai priimtina.

7. p. J. J. Pauštis praneša, kad kanakokie prigavikai par davinėja lietuviškų organizacijų ir laikraščių adresu įvairioms neteisingsoms vertelgys tės firmoms, kurios siūnčia tais adresais savo apgarsinimus laikraščių skaityt jams ir organizacijų sąnariams. Nutarta stengties usekti tuos p rdavintojus ir sužinoti apie bendas, kuriais išgauta adresas. Tuotarpu gi pranešti per laikraščius skaitytoj ms; jog adresai yra pardavinėjami be redkacijų ir išlistuvių žinos; pmdraug persirgėti skaitytojus, kad apgarsinimai tais adresais

yra siuntinėjami nuo neteisinių firmų.

Nutarus sekantį posėdį atidaryti ant 10 val. iš ryto 18 Kovo, posėdis tapo uzdarytas.

Trečias posėdis.

Posėdį atidarė suvažiavimo pirmsėdis p. V. Sliakys.

Sekretorius perskaitė pereinamo posėdžio protokolą, kuris priimtas su pataisymu, čia pat ant vietos padarytu.

Prieš pradėsią svarstyti dalykus pagal programą, nutarta suteikti patariamąjį balsą posėdyje dalyvaujantiems svečiams—literatams.

II. REDATORIŲ SKYRIUS.

1. ETIKA. Visų suvažiavime dalyvavusiųjų vienbalsiai pripažinta, kad etiškoji Amerikos lietuvių laikraščių dalis yra nupuolusi ir kad ji reikia pakelti. Apkalbėjus dalyką plačiau, padaryta sekanti nutarimai.

a) Laikraščių tikslas laivinti visuomenę, o ne asmenišką užsipuldinėjimą ar tai ant pavienių asmenų, ar tai ant organizacijų; tatau iš laikraščių turi būti prašalinti įvairių įvairiausios rūšies raštai, kuriuose šmeižiama asmenį, kurstoma vieni prieš kitus, bereikalingai užsipuldinėjama ant organizacijų ir jų atstovų, ar viršininkų.

b) Iki ateinančiam suvažiavimui nesikišti į reikalus organizacijų, kurios turi savo organizacijas.

c) Kuopų protestai, kurių teisingumas yra taip neabejotinas, kad redakcija gali tai prirodyti, bus talpinami, atmetus tas protestų dalis, kuriose rastųsi nešvarūs išsireiškimai, ar nemandagūs užsipuldinėjimai ant ypatų be patikėtinų faktų nurodymo; tokius protestus redakcijos gali netalpinti išvis—uztektų paminti juos redakcijos daromoje organizacijų gyvumo bei veikulumo perzvalgoje. Kilus bent kokiai abejonei kaslink protestų teisingumo—jie neprivalo pasirodyti laikraštyje.

d) Abelnai kova laikraščių už įsitikinimus ir ideas privalo būti vedama švariais ir etiškais budais.

Pertrauka ant pusantros valandos.

Ketvirtas posėdis.

Posėdį atidarė 3 val. suvažiavimo pirmininkas p. V. Sliakys. Sekretoriaus perskaitytasai pereinamo posėdžio protokolas priimtas be patėmijimų. Perskaityta telegramas iš „Saulės“ redakcijos, kuri praneša, jog delei daugelio darbų negalėjusi prisijusti suvažiavimam savo atstovų.

NUTARIMAI.

2. Korespondencijos. Kadangi korespondencijų klausimas apkalbėtas antrame posėdyje (žiurėk I. No. 4), nutarta pereinai prie sekančio iš eilės programo klausimo.

3. Pseudonymai. A a — Korespondencijos turėtų būti paduodamos į laikraščius be pseudonimų, su tikrais autorijų—korespondentų parašais Pseudonymus įleisti tiktai išimtinuose atsitikuose, kuomet, sulyg redakcijos supratimo, negalima jų išvengti.

b.—jeigu butų prisieūniami protestai, ar korespondencijos, užgaunančios ypatas, ar įstaidaryti, tai tokios korespondencijos nuoraše pasiūnčiama užgautiems ir pareikalaujama nuo jų paaiškinimo, ar pasiteisinimo. Sulaukus atsakymo, talpinama korespondencija podraug su kaltinamojo, ar užgautojo pasiteisinimu. Nesulaukus atsakymo dviejų savaičių begyje, galima talpinti korespondenciją.

c.—Pseudonymus gali vartoti Lietuvių Spaudos Draugijos užlaikomi korespondentai—reporteriai, ir šiaip redakcijai gerai pažįstami bendradarbiai bei ištikimi žmonės.

B. a.—Atsakymai ir pasiteisinimai korespondencijomis užgautų asmenų turi tilpti tame laikraštyje, kuriame užgaunantis raštas yra patilpęs; nesa žmoniškumas bei mandagumas reikalauja to, kad nusikraustasis galėtų pasiteisinti tame laikraštyje, kuriame likosi nusikraustasis.

b.—Jei koks laikraštis nepriimtų panašaus pasiteisinimo ar pasiaiškinimo, tad kitas laikraštis gali priimti, jei pasiteisinimo autorius prirodys, kad ištikrųjų jo raštas likosi atmetas.

c.—Patilpus užgaunantį korespondencijai kuriame nors laikraštyje, nepriklausančiame į Liet. Spaudos Draugiją, ir to laikraščio redakcijai atmetus užgautojo pasiaiškinimą, prigolinti į L. S. D. redakciją gali priimti pasiaiškiniimą ir patalpinti jį savo laikraštyje, jei 2 sekančiuose numeriuose ano laikraščio nepatilpo pasiaiškinimas, ar redakcijos atsakymas, kad bus patalpintas.

C. Esant mūsų tarpe „rašytojams“, kurie, vartodami kelis pseudonymus keliuose laikraščiuose vienas, patįs rašydami viename laikraštyje po vienu pseudonymu, kitame laikraštyje (tas pats rašytojas) po kitu pseudonymu kritikuoja savo rašytą straipsnį aname laikraštyje,—nutarta sužinoti apie tokius, prašalinti iš bendradarbių tarpo ir įvardyti viešai.

D. SATYRA yra naudinga ir reikalinga, bet ji privalo laikyties padorumo rybų. Satyra gali pasilikti mūsų laikraščiuose, tik jos nereikia paduodoti šmeižimui ypatų ir nereikia vesti ją partiviškai, nes jos užduotis rodyti ir gydyti visuomenės žaidzas švarios ir etiškos pajuokos keliu.

4. PERSPAUZDINĖJIMAS Korespondencijų ir straipsnių iš kitų laikraščių. Perspausdinant bile raštą iš kitų laikraščių, visados reikia nurodyti iš kur perspausdinta.

5. RAŠYBA. a. Rašybos klausimo nėra galima galutinai apkalbėti, nesa tai filologų dalykas. Kol mūsų kalbos žinovai ir tyrinėtojai Europoje išdirbs mums pilnai ir visatinai priimtina rašybą, čia ruptionies įvesti bent iš dalies vienodumą rašyboje. Patar visiems prisilaikyti kol kas Kriausaičio rašybos.

b. Rašybos tyrumo bei vienodumo klausime atsikreipti į tuos mūsų laikraščius, kurie yra jau nepakenčiami delei jų

vartojamos kalbos.

c. Svetimi žodžiai ir vardai (vietų, miestų, žmonių), turi būti rašomi taip, kaip rašoma kalboje, iš kurios jie yra kilę, arba imti juos iš šaltinių.

d. Moksliskąją terminologiją reiktų priimti tarptautiską ir kuomžiausiai kaltinųjų žodžių, kas įneša į kalbą ir rašybą nereikalingą baltastą. Drauginės terminologijos sutvarkymui išrinkta komisija: D ras J. Šliupas, J. O. Širvydas, J. Seřnas, V. K. Račkauskas ir P. Brandukas; komisija gali pasikviesti sau bendradarbius—pagelbintikus.

6. BENDRADARbiai ir 7. SąJUNGA—apkalbėta II posėdyje žiurėk I 4.

8. TAUTYSTĖ. Tautos plėtojimos ir tautiškas prisidėjimas prie abelno kultūros pakelimo. Suvažiavimas nesigeri apsiireiškančiais mūsų perjo diškoje spaudoje užsipuldinėjimais ant tautystės idealo. Ne šovinizmas, bet tautystė, pakeldama augštyu mūsų tautą, tuo pat prisideda prie visuotino kultūros plėtojimos. Suvažiavimas kviečia dalyvaujantįs posėdyje redaktorius stoti ant tautiškos padėties.

9. KALBĖTOJAI. Nemažą dalį kultūrinio darbo atlieka agitatoriai—kalbėtojai. Laikraščių užduotis yra rinkti medžiagą kalbėtojams ir abelnai tobulinti panašų žmonių lavinimo budą.

10. STATISTIKOS KLAUSIMAS. Laikraščiai turi pranešti savo skaitytojams apie t. i., kuomet bus daromas Suv. Valstijų gyventojų sąrašas ir paaiškinti, tam tikra rubrika, kurioje lietuviai ir privalo paaiduoti lietuviams.

11. PAKELTA KLAUSIMAS APIE LIETUVIŠKA BANKA iš pirkimui Lietuvoje paduodamų dvarų ir šiaip žemės plotų. Nutarta išrinkti komisiją, kuri sužinotų ar ir ant kokių pamatų butų galima suorganizuoti panašų banką; tam tikslui komisija turės susinešti su Amerikos ir Lietuvos advokatais ir susipažinti su įstatymais apie bankus. Komisija aprinkta: D-ras J. Šliupas, p. J. Grinius ir p. A. Olszewkis. Pakol nebus pilnų informacijų, negalima tą klausimą gvildenti laikraščiuose.

12. DIENRAŠTIS. Neatsižvelgiant į tai, kad dienraščių butų pagaidaujamas Amerikos lietuviams, suvažiavusieji nesiiima galutinai aptarti šį klausimą. Nutarta rinkti medžiagą idant iki sekančiam laikraštiniukų suvažiavimui sužinoti, ar dienraščio užmanymas randa pritarimą pas žmones ir kiek butu galima tikėties skaitytojų dienraščiu.

Tam tikslui kiekvienam laikraštyje per metus laiko bus talpinama apgarsinimų skyriu je tam tikri kuponeliai iškirpimui; ant tų kuponėlių bus paženklinta vieta parašui ir antrašui. Pritariantieji užmanymui leisti dienraščį ir priziantieji jį nėsirašyti, pasirašys ant kuponelio ir prisijų jį tai redakcijai, iš kurio laikraščio iškirpta kuponas. Metams

sukakus galima bus sutvarkyti tuos kuponus ir butų matoma, ar dienraštis turėtų užtektinai skaitytojų, idant galėtų užsilaikyti. Galutinio dienraščio klausimo apkalbėjimą atidėta iki sekančiam suvažiavimui, kuriam laiką ir vietą 1911 metais vasarą, paskirs Liet. Sp. Dr. Komitetas arba Valdyba.

Posėdis ir suvažiavimas uzdaryta 7:30 val. vakare Kovo 18, 1910.

Suvažiavimo pirmsėdis: V. J. Sliakys. Suvažiavimo sekretorius I. V. K. Račkauskas. Suvažiavimo sekretorius II. V. S. Jokubynas.

IŠ VISUR.

× Kelias padange. Vokietijoje, tarpe Dusseldorfo ir Fridrichshafeno, pereiną savaitę tapę atidarytas kelias padangėmis, ir juomi dabar nuosekliai nešios keleivius tarp šių dviejų miestų, kurie stovi 300 mylių atstumoje. Pirmoju žygiu Zeppelino balionas paėmė su savim 20 pasažierių (bilietas į vieną galą iki \$50). Visa kelionė puikiai nusidavė, ir dabar negali prisimušti buvriai norinčių oru keliaut. Todėl ketinama padidint orlaivių skaičių ir veikiai pravesti linijas į kitus kraštus.

Su šiuomi pasaulj atsiveria nauja gadyne—uzviešpatavimas oro per žmogų.

Francuzai eina mažyn. Pasakutiniu dešimtmėčiu Francija pasigedo, jog užgimimas francuzų kudiški eina mažyn, ir sulyginus su augimu kitų šalių, Francijos gyventojų skaičius taipgi nyksta. 1908 m. buvo gimusių 792,000, o 1909— jau tik 770,000. Priežastis įvairios, bet didžiausia—tai taip vadinamosios „zweikinder“ ir „ein-kinder“ sistemoms, kuriose gimdytojai du arba viena kudiški teleidžia gimt. Ištkuro, francuzams nemažas pavojus, ir todėl dabar valdzia sumanė visą eilį prievartų, kad gimdymus padaugint, kaip va: neapsivedusius iki 29 metų ims vėl į kariuomenę, valdininkai, kurie iki 25 metų neapsives, bus iš vietų prašalinti; valdininkams, kurie turi daugiau trejeto vaikų, dadės pensijas; panaikis seną įstatymą, kuriuomi vaikai lygiai dalindavosi tėvų turta. Tokiu budu Francija mano vėl pasidauginti. Geri bandymai apsimoka.

× Užsinuodijo 200. meldzionių. Nepaprastas atsitikimas turėjo vietą Dalmacijoje, vienioje Austrijos provincijų. Didelė minia davatkėlių ir šiaip jau maldingų žmonių išėjo su iškilminga procesija prie Trau Vin šaltinių, iš kurių tryška alkalinis ir sulfurin vanduo. Buvo baisus karštis. Ištroškę meldzionys, puolėsi gerti nuodingą vandenį pirmiaus užmušę šaltinių sargą, kuris bandė nel-ist. Vos atsigerę, žmonės ėmė raicicti po zemę baisesi rekdam. Kmetas tuojuas pasimirė, o kiti dabar išvežioti po ligonbučius Išgydytus deda kalėjimam ir teis uz žmogžudystę.

Gerai ir maldos, bet geriau

but buvę žmoneliams žinot kad nuodai išeisiant nesveikatos.

× Paskalas išgązdino carą. Iš kokio ten vokiško laikraščio j caro rankas pakliuvo iškarpa, kurioje buvo pranešta, kad du rusų rašytojai: Gorkij ir Andriejev, nusipirkę amerikono, Curtiss sistemos orlaivį ir mokinąsi lekiot. Kai išmoksią, tai bandysią nulekt į Rusiją ir numest ant caro galvos bombą. Šitas paskalas taip išgązdinęs carą, kad ūmu laiku busias išleistas ukazas, suvarzantis orlaiviją. Svarbiausia, kad kiekvienas orlaivionikas pirma išlekimo butų policijos apjieskotas ir žydams visai nevalia turēt orlaivių. Na, o iš kitur atlekiantis orlaiviai turėsia duotis policijai apžiurēt; jei gi nesiduotų, tai į lekiančius busia šaudoma. Taipgi cenzurai štriai prisakyta, idant perkrautinę visų kalbų laikraščius, kas apie orlaivius rašoma.

Iš Lietuvos.

Apsergėjimas raguotiu ir arklj nuo pragaro rauplės arba karbango. Vilniaus gubernijos veterinarijos inspektorius praneša, jogei vasarai atejus Bakteriologijos Laboratorija prie Vilniaus gub. veterinarijos valdybos apsiama daryti apsergiamus nuo tos ligos skiepijimus (Pasterio budu) raguotiams ir arkljams. Skiepai duodasi žemvaldziams dovanai, o valstiečių kuopoms ir visas skiepijimas esti dovanai.

Reikia tik pranešti, kad nori savo gyvulius skiepyti, arba gubernijos veterinarijos inspektoriumi (Vilnius, Katedros Plecius, Gubernijos Valdyba), arba paminėtos Bakteriologijos Laboratorijos uzveizdai, veterinariumi Makimovui (Vilnius, Makarjevskaja, No. 3), arba vietiniam pavieto veterinariumi (gyvulių gydytojui).

Namiestis, Voverių kaim. Liestnystos valstiecius. Iš numirusių prisikėlė. Gegužės 16 d. Voverių kaimo ukininkas Vincas Vilniskaitis, su savo broliu Jonu iš Smilgių kaimo ir Urbantų kaimo ukininku Martišium, parvažiavo iš Naumiesčio namon. Svečius paguldė kloune.

Bet vidurnaktį abudu broliai V. užpuolė ant ukininko M., kad tas atiduotų pinigus. Bet ant nelaimės, einant gultų, jisiai visus pas save buvusius, apie 70 rub., pinigus paikišo po pamatų. Nežmoniškai žmogų sudaužė, ir kaip sako jie, visai negyvą; pasinėrę per pažastis nuvilko į netolimus bruzgus ir įmetę į kokią ten grabę, patįs parėję namon atsigulė.

Bet tuom laiku numirėlis, atipeikėjęs, vargais negaliais nurėpliojo pas kaimyną Greitu laiku atkaustėjo policija ir suėmęs mušikus išvezė Naumiesčio akademijon pasimokyti.

Patyręs.

Antanavo valsė, Mariampav. Nuo vasario mėn. atai

adarė dvi mokyklas. Viena Skučiskės, bet dabar esti pas K. Vaisnį Plieplių kaime. Mokytojas lietuvis Juozas Kundrotas, algos 420 r. Mokinių apie 30. Antra mokykla Kazdrių Rudoje 14 varsto nuo stoties. Mokytojas lietuvis Petras Matulevičius; algos 410 r. Mokinių mažiau 5-10. Mat žmonės sako, kad jei imsime vaikus mokyklon leisti, tai vyriausybė gali naujus mokesčius prasiimant. Nišmanė liai!

Kaunas. Gegužio 15 d. buvo Tilmanso salėj pastatyta dramos veikalas „Inteligentai“. Nusisekė vidutiniškai, tik kai kurie nemokėjo rolių. Publikos buvo per mažą, mat jau kelintas kartas yra tie „inteligentai“, daugomui tai yra jau žinoma. Prie galo kaip priliūdo be biliėtų Šuvalo fabriko darbininkų (lenkų), tai visi tvarką pagadino. Konfroleriams nevertėtų tokių svečių nei per duris įsileisti. Teatre tinka tik tie, ką moka savė valdyti.

K. Vitras.

Troskunai, Ukm. pav. Gegužio 18 d. šunų burys atgabeno nežinia iš kur į Gadelių sodžių žmogaus dešinę koją. Mėsa jau nupuvus, bet gijos da tvirtai turi surišę kaulų sąnarius. Žmonės spėja, kad toji koja kareivio, nes rugsėjo mėn. čia buvo manevrai.

Zopija.

Kupiškis, Ukm. pav. Apie Kupiškį prasiplatino stebuklingieji daktarai, kurie gydo visokiais stebuklais: vieni užkalbinėjimu, kiti padūpinėjimu. Balandžio 13 d. Petro Kručio apsirgo žmona. Kručas dažnėjęs kokią ten Stašauką nuėjo pas jį, kuris davė jam vaistų. Išakė tuos vaistus kasdien gerti, įpylus po kelis lašus į šankštą vandens ir liepė tuos vaistus neįkelti į šviesą, bet laikyti tamsumoje, o kad į šviesą iškels, tai tie vaistai ligoniui nieko negelbės. Tokių daktarų reikia sergėtis, nes tai apgavikai.

Sakaias.

Vizonos, Ukm. pav. Gegužės 3 d. po 32 laipsnių karščio, kad ištiko lytus, su ledais, žaibais ir perkūnija. Vanduo ėjo sulig tvorų; prigerė nemaža gyvulių—kiaulių ir avių; vanduo bulvės iš dirvų išnešė, ir kitas sėklas. Kunigiškių, Vezelių sodžių labai rugius išnušė, reikė atart.

Pavasario Žiedas.

Mosėdis, Telš. pav. Gegužės 13 d. Gondlaukio sodžių nusukendo du vaikeliai. Mat išėjo žvejoti su rečium. Pirma vienas įkrito ant galvos į prūdą, o antras norėjo išgelbet. Prūdas buvo gilus. Tokių būdų nusukendo abu. Tati neprižiūrėjimas vaikų.

K.

Svėksna. Pabaigoj balandžio mėn. po sunkiai ir ilgai ligai pasimirė Svėksnoje Raseinių pavieto Antanas Macikas turedamas apie 40 metų amžiau. Beturėjų tėvų vaikas vargais negalais pabaigęs pradinę mokyklą savo darbštumu ir prailavinimu paieškė geležkelio stoties viršininko

vietos. Buvo karėje Mandrujoj, pateko pas japonus nelaisvėn. Netekęs sveikatos sugrįžo ligonis pas saviškius, apsigyveno Svėksnoje. Nuo visų apleistas, ligos kankinamas, desperacijos apimtas, patysai nusizūdė. Palaidotas be krikščioniškų apeigų. Tegul sau ilsisi kunas Antano Maciko ir nepašventintuose kapuose. Be reikalo „Viltis“ No. 50 keikia velionį, šmeizdama jo vardą. Vertėtų katalikų laikraščiu atminti, jogei velionį prispyrė aplinkybės prie tokio liudno žingsnio. Velionis nebuvo užsitarnavęs pravardžiavimo „pirmeivio“ vardu.

Kuimabalielis.

Žagarė, Šiaulių pav. Balandžio 9 d. Trumpaiečių kaimė *levoi idvarė savo sunų* Joną Balaką už tai, kad šis gydosios akių ligą trachomą ir skaito knygas, sakydami: „Kad neskaitytum knygu, tai Dievas neleisčių ant akių nei koronės“. Knygas visas ir kitus daiktus sunaikino su Velykų subatos ugnele.

Aš patis.

Draudžiamų knygų policijai pasisekė sumti 70 pudų ant stoties Kornegatai. Jos ėjo iš Ruminijos užpakotos kai po moliniai indai.

Išėvių laivas „Lituanla“ iš Liepojaus iškeliavęs su 1200 išėvių kaip tik ne nusukendo, užsokęs ant akmenų. Su prakiurusiu dugnu vos vos dasyrė į artimiausią Anglijos priplauką. Turbut ne vienas ir lietuvis būtų žuvęs pasėręs.

(„Liet. Ukininkas“).

Už mariavitų užgavimą. Patrauktos teismo at sakomybėn įstatų straipsniais: 51, 73 ir 74-tuoju už mariavitų tikėjimo užgavimą Tekle Andruškevičiūtė, Ursė Ramanauskiūtė, Katrė Vansavičiūtė ir Mykalina Muskalaniec, visos metų 18-20, nugalentos iš Vilniaus kalejimo Pskovan, kur bus teisiamos.

Leidimas lietuvių dainoms rinkti. Kauno gubernatorius leido Helsingforso universiteto profesorui d rui A. Niemi ir dailininkui Ignui Šlapeliui nuo birželio 1 dienos per du mėnesiu rinkti ir mokslotikslams tyrinėti įvairiose Kauno gub. vietose lietuvių dainas, patarles, mįsles, žmonių būdą ir tipus.

Sustabdė laikraštį. Peterburgo miesto viršininko paliepimu laikinai sustabdyta ėjęs iš Peterburgo pavestas suomių reikalams ginti mėnesinis laikraštis „Finlandija“ (Suomija). Buvo tai laikraštis vedamas rimtai ir sumaniai.

Kandidatas į rektorius. Į Peterburgo Romos-Katalikų Akademijos rektorius statoma kandidatu, kaip rašo „Dv. Djec.“, Zemaiečių seminarijos rektorius, kun. kanaun. J. Maculevičius, mūsų žinomąjį dainių Maironį. Į Peterburgo seminarijos rektorius taip pat rodo, statoma, kandidatura mūsų tautiečio, bene tik prof. kun. Matulevičiaus.

Mūsų draugijos panaikinta. „Vien.“ praneša: gegužės 21 d. Kauno gub. draugijų dalykų taryba antru atveju, vidaus reikalų ministerio įsakius, svarstė teisotumą vienuolikos Kauno gub. katalikų draugijų (tarp jų dviejų lenkiškų: šv. Juozapo ir šv. Panelės globos; visos kitos lietuviškos). Taip antai: „Saulės“, „šv. Kazimiero draugijos“, „Blaivybės“, šv. Juozapo lietuvių darbininkų draugijos, šv. Zitos tarnaičių draugijos, vargonininkų vardu „šv. Grigaliaus“ ir k. Taryba nusprendė prašyti senato, kad tų draugijų patvirtinimą panaikintų.

Matininkų kursai. Kauno matininkų kursas baigė šie metai 32 mokiniu; iš jų Kauno gub. palikta 21; kiti gi, beveik visi lietuviai, išsiusta Rusijon: Volynijos gubernijon paskirta lietuviai: Gecevičius, Grublianskis, Daugvilas, Stankunas, Vaičiūnas ir Žigas; Vitebsko gubernijon išsiusta du lietuvi: Filipanskis ir Rauba. Iš baigusiųjų kursas lietuviams vadino 10 (nors nevisi moka gerai lietuviškai). 12—rusais, 6—lenkais, 2—vokiečiais ir 1—igauniu. Sulyg tikėjimų šiaip jie skirstėsi: 17 katalikų, 13 stačiatikių ir 2 protestantų. Įstabu, kodėl lietuviui siunčiama Rusijon, kuomet Kauno gub. pakviesta nesuprantą lietuvių kalbos ukrainiečiai.

Lietuvio išradimas. Titus Pavilcius, gyvenęs Varšavoje, išrado labai gerai sumanytas spygnas rakinamas be raktų; esanti tai buk gera apsauga nuo vagių.

Vydžiai išdegė. Gegužės 25 d. Vydžių miestą, Kauno gub., ištiko ugnelė. Sudegė daugiau kaip 50 namų. Nuo stolių labai dang.

Lietuvių šventės. Kaip žinoma, Prūsų lietuvių savo vakarus šventėmis vadina. Jų įrengimu užsiima dvi draugijos: „Lietuvių Giedotojų Draugija“—p. Storastos ir „Byrutė“—p. Vanagaitės vedamos. „Byrutė“ kartais prikišdavo „L. Gied. Draug.“, buk joje nesą „lietuviškumo“, esąs tik dainų „mišinys“ ir t. t. Dabar turim progą pranešti apie „Byrutės“ įrengtą šventę Klaipejoje, kurią „Memeler Dampfboot“ tarp kitko šitaip aprašo: „...nors vokiškai pasirėdžiusių svečių skaičius toks jau buvo, kaip ir lietuvių tautiškus rubus dėvinčių, tačiau lietuviškumas buvo kuoniaiškiausiai matomas. Visų atidžią atkreipė jaunos, prie to da gražios, tautiškais rubais, pasirėdžiusios, Tiltiškės draugijos mergaitės“...

Atrado Čenstachavos turtus. Lenkų laikraščiai praneša, kad palei Liubliną, vianeame dvare, atrasta paslepta 140 brangių akmenų iš tų, kurie puošė Čenstachavos Panelės šv. paveiklą.

Šiauliai. Kauno gub., Gegužės 17 d. 8 val. ryto iš Šiaulių stoties iškeliavo 36 vagonuose 991 žmogus Čenstachavon, tame skaitliuje apie 10 kat. kunigų. Iškeliavo, žinoma, tavorų vagonuose; ant kiekvieno tokio vagono užrašyta „40 žmonių arba 8 arkliai“, tik vienas vagonas buvo prikabinatas III kl. „dvasiškių“. Toksai važinėjimas pagal apskaitymą tęsis iki Čenstachavai apie 60 valandų, ten nuvažiuavus nutarta išbuti net 4 paras. Nenoroms ateina į galvą mintis, kiek pas lietuvius dar yra baudžiavos dvasios neišgaravusios, tokį vargą dėtis sau ant sprando. Suagi tuok ir prikalkėk tokią minią žmonių! Neskaitant jau tų vargų, kurinos turės žmoneliai kelyje ir ten nuvažiuavę vargti, bet kiek dar skatiko kruvino uždirbtos praleis. Štai kaip skaitliai išėina: už 991 ypatų Šiauliai—Čenstachava ten ir atgal po 8 rub.—7928 rb. Maisto ir gyvais pinigais ant kelio (9 dienoms) tik po 20 kap. dienai 1733 r. 80 k. Darbo dienų pragaišintų 991×9—8919 dienų tik po 30 k. į dieną 2675 r. 70 k. Aukų kiekvienas bus nusivežęs su savimi mažiausiai po 1 r. 50 k. 991—po 1 r. 50 k. 1486 rb. 50 kap. Iš viso 13-874 rub.!

Šiauliai. Kauno gub., Gegužės 17 d. 8 val. ryto iš Šiaulių stoties iškeliavo 36 vagonuose 991 žmogus Čenstachavon, tame skaitliuje apie 10 kat. kunigų. Iškeliavo, žinoma, tavorų vagonuose;

ant kiekvieno tokio vagono užrašyta „40 žmonių arba 8 arkliai“, tik vienas vagonas buvo prikabinatas III kl. „dvasiškių“. Toksai važinėjimas pagal apskaitymą tęsis iki Čenstachavai apie 60 valandų, ten nuvažiuavus nutarta išbuti net 4 paras. Nenoroms ateina į galvą mintis, kiek pas lietuvius dar yra baudžiavos dvasios neišgaravusios, tokį vargą dėtis sau ant sprando. Suagi tuok ir prikalkėk tokią minią žmonių! Neskaitant jau tų vargų, kurinos turės žmoneliai kelyje ir ten nuvažiuavę vargti, bet kiek dar skatiko kruvino uždirbtos praleis. Štai kaip skaitliai išėina: už 991 ypatų Šiauliai—Čenstachava ten ir atgal po 8 rub.—7928 rb. Maisto ir gyvais pinigais ant kelio (9 dienoms) tik po 20 kap. dienai 1733 r. 80 k. Darbo dienų pragaišintų 991×9—8919 dienų tik po 30 k. į dieną 2675 r. 70 k. Aukų kiekvienas bus nusivežęs su savimi mažiausiai po 1 r. 50 k. 991—po 1 r. 50 k. 1486 rb. 50 kap. Iš viso 13-874 rub.!

Asrokuju darbo dienai moterų 30 k., su savo duona, Šiauliuose mokama 50 k., dėlto kad skaitlius važiuojančių buvo beveik vienių moterų. Vyrų gal koki 10% tik tebuvo, tą skaitlių aš imu paviršutiniai. Moters buvo beveik visos apy-sėnės, matyti davatkos, buvo bent kelios ir jaunos, buvo bent keli ir jaunikaičiai: kaip rudos ir paršėta ant jų kaktų, kad jiems daugiau rupi flirtas negu maldos.

Kaplantis.

Naujas laikraštis. Kunigas Vincentas Dvaranauskas, Seinų Seminarijos profesorius, gavo leidimą leisti Seinuose naują laikraštį „Artojaus Šaltinis“.

(„Salt.“)

IS LATVIU GYVENIMO.

Uždraustos sulyg teismo nutarimų sekančios latvių kalboje išleistos knygos: „Lai gyvuoja pirmas gegužis!“, „Latvių darbininkų kalendorius 1906 metų“ ir „Sindikalistai žodžiuose ir darbuose“.

17 kalinių, kurių tarpe dauguma buvo pasmerкта katorgon, gegužės 24 d. išvežė iš Rygos į Smolenską.

Suėmimai. Liepojuje suimta buvusioji Liepojaus moterų sąjungos sekretorė, poni Vein.

Buvusis antrosios dūmos atstovas Lomtatidze, kuris priklausė prie socialdemokratų frakcijos ir buvo pasmerktas katorgon, dabar pervežtas į achalpišką kalėjimą delei silpnos sveikatos.

Naujas latvių laikraštis. Peterburge pradėjo eiti naujas latvių laikraštis „Seemelis“ ir jo pirmo numerio turinys gana įdomus. Laikraštis pašvęstas darbininkų reikalams ir eis du kartu per savaitę—trečiadieniais ir šeštadieniais.

Darbo sutrumpinimas. Liepojaus geležkelio dirbtuvėse darbo laikas labai sutrumpintas. Šaltkalviai ir

kiti amatininkai tedirba tik 3-4 dienas į savaitę. („Ryg. Nauj.“)

Ryga. Lietuvių švietimo draugija „Žvaigždė“ bujoja. Mokinių skaičius kasmet ėjo didyn: 1906 m.—„Žvaigždės“ mokykloje mokėsi 125, 1907 m.—339, 1908 m.—365, praėjusiais metais—419, t. y. dar prisidėjo 54.

Savžudystė. Gegužės m. 18 d. Rygoj pasikorė Motiejus Točlauškis.

Naujas laikraštis „Rizėkij Kurort“, skiriamas visam pajurui. Išėindinés tris sykius savaitėj.

Applėšimas. Tramvajaus konduktorius Antanas Gaškauskis pranešė policijai, kad Kurmanauskoj g. vėj No. 13 ant jo užpuolė 3 nežinomi piktadarai, atėmė nuo jo 7 rub., sužeidė peilių galvą. Piktadarai nesusesti.

Smolenskas. Kaime Polosi, Poriečies apskrīčio, melnįko pati pagimdžius užkarto keturis vaikiukus; kaip pati gimdytoja, taip ir vaikai esą sveiki.

Kiek kooperat. draugijų Belgijoj ir Lietuvoj? Belgijoj jų yra:

- 1. Kooperatinių pieninių 590
- 2. Kredito draugijų 540
- 3. Vartotojų draugijų 162
- 4. Liaudies bankų 22
- 5. Burokininkų sindikatų (susivienijimų) 26
- 6. Sodininkų draugijų 133
- 7. Bitininkų 245
- 8. Apdraudimo raguočių gyvybės 729
- 9. Gyvulių vaisintojų 312
- 10. Arklų gyvybės apdraudimo 59
- 11. Avelių gyvybės apdraudimo 54

Iš viso 2872

Lietuvoj yra:

- 1. Vartotojų draugijų 104
- 2. Ukio draugijų (su skyriais) 30
- 3. Kredito (ir skolinamai taupomosios kasos) 25

Iš viso 159

O Belgija savo plotu mažesnę už vieną mūsų Vilniaus guberniją!

Boba kortininkė. Hagenberge, anapus Dauguvos (Rygoje), gyvena tula boba, lenkė J. Jinai save vadina dievobaiminga katalike ir šventadieniais vaikščiojanti bažnyčion. Turėdama gerą liežuvį, kiekvienam atsilankiusiam daug ko prikalba, ypač jaunikiams ir mergaitėms apvedimo reikaluose. Kad labiau klausytojus apkvailinti, jinai kalba tai rusiškai, tai lenkiškai. Už išmetimą kortomis ima 30 k. Taip surenka gerus pinigus ir poniškai pragyvena. Tamsų žmonės, ypač lietuviai, tiems niektikiams tiki, nes katalike vadinasi ir nešą jai savo paskutinį grašį. Atsimindami primuštus žodžius, laukia išspildant prašausios laimes—bet veltui.

Tikunelis.

Paminklą Petri Didžiam jam dirb Berline; busias Rygon atvežtis 31 geg. Paminklas bus pastatytas iki 10 birželio.

Pasmerktas. Laikinis karo teismas peržiūrėjo 178 Vendeno pulko kareivio Šleinių bylą. Kovo mėnesyje Šleiny norėdamas pasiliuosuoti nuo kareiviavimo, įpylė į kairę ausį edančios rugšties, kuri sunaikino ausies vidų. Teismas nusprendė atimti Šleiniui kairias teises ir atiduoti 1½ metų į disciplinos batalijoną.

Iluškoje valdzia žada atidaryti naują mokytojų seminariją. Pinigų tam reikalui paskyrė. Gal galės įstoti ir lietuviai, nes Panevežin gan sunku įstoti.

Suomijoje (Finlandijoje) paskutiniu laiku, pagal paduoto Sinodo žinių, tankiai atsitinka perėjimai iš pravoslavijos į liuteronų tikėjimą. („Ryg. Gars.“)

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Paterson, N. J. Atsilaukė čia vienas lietuvis kunigas, kuris, apsisotojęs pas lenkų kunigą, 12 d. birželio sakė lietuviškai pamokslą. Apreiškė, kad jį atsiuntė kokis ten vyskupas rinkti pinigus lietuviškai seminarijai (kurios Amerikoje visai nėra). Per visą savaitę kolektavo po lietuvius, bet ne pas visus. Sakė, kad eisų tik pas gerus žmones, o ne pas socialistus, kuriems net ir pipirų davęs. 19 d. birželio sakė pamokslą, ir ketino dar eiti rinkti pinigus, kurių lietuviai jam duoti nesigaili.

Vėliaus pasirodė, kad tai esama kunigo Dilionio, nors jis ir visai kitaip pasivadino; daugelis čia jį pažino, kadangi koks metas laiko atgal jis čia buvo ir širdingai siūlėsi socialistams „misijas laikyti“. Gudresni tuoju patėmijo, kad nelabai jam galima tikėt, nes pasakoja, kad jis esąs sekretorium vyskupo, kuris nesėnai pribuvęs „iš krajaus“.

Dabar žmoneliai visai pkalba: vieni sako, kad jis čia kreivą biznį daro, kiti vel tvirtina kad jis vel yra tikru Romos katalikų kunigu. Taip dalykui virstant, kilo abejojėnės, ir dabar labai nėsmagiai jaučiasi mūsų pattersoniečiai, ypač minkštāsirdės moterėlės, kurios netik pasiskubė pasdolerius pilti į pribuvusio kuniguzio juodą gelumbinį krepsniuką bet daugelis pasipasaškojo jo ausin savo nuodemėles. Ištikro stebėtinas atsitikimas. Dilionis buvo žinomas neprigulmingas Romai ar tai senkatalikų kunigas. O dabar gaspadorauja lenkų Romos katalikų bažnyčioje ir net lenkų kunigas ragina savo parapijonus nešykštėti pinigų, esą: reikią pagalbeti „braciam litwinam“.

Matyt, kun. Vincas Dilionis neberado lietuviams geresnių tikybinių reformų ir grįžo pas malonų katalikiškąjį dolerį... E. Kinderas.

Detroit, Mich. Birželio 19 d. atsibuvo vietinio lietuvių klubo balius. Priširinko žmonių didelis būrelis ir buvo užprašyta ant baliaus visos draugystės, taipgi L. S. S. 116 kuopa. „Geri katalikai“ pra-

dėjo tarp savęs muštis, ir nors tuomi atsizymėjo.

Detroitas dailus mie-tas ir daug lietuvių yra; tik labai tamsūs žmonės; laikraščių nenori skaityt, esą pinigai prasi- verčia pragert. Da vyrai dau- giaus skaito, bet merginos tai visai neskaito. Jeigu pamat- katra vyrą skaitant laikraš- čius, kaip „Vienybę Lietuvi- kų“, „Kovą“, „Keleivį“, „Lie- tuvą“, tai Detroito mergle- tokius vadina šliuptioniais, bedieviais. Tai tiek mūsų mergaitės moka svetui pasiro- dyt. Žinoma, jos taip užau- gintos tamsybėje. Padėkim sau, ką gero išmoks tokia mergaitė, kuri parėjusi iš dar- bo, randa savo motinėle girta- o tėvelis vakare parėjęs irgi nuo motušės neatsilieka—trau- kia alutį kaip veršis buizą. Tai ką mes galime norėt iš tų merginų, kad jų tėvai letar- giškam miege paskendę. Ko- kios obelės, toki ir obuolėlia- Žinoma, yra čia smarkių vyrų kurie platina apšvietą, labiau- sia ragina skaityt laikraščius ir geras knygas, pradeda žmo- nės po biskutį skaityti laikraš- čius ir knygas.

Darbai gerai eina, iš kitur pribuvusiam nesunku darbu- gauti. Automobilių fabrika smarkiausiai dirba

Jonas Juodaitis

Stomerville, Pa. Elek- trika pritrėkė. Birželio 16 d čia netikėta mirtis patiko ga- na žinomą lietuvi, Petrą To- lubą. Vėlav vakare velionis su broliu ir keletu vyrų nuėjo taisomo namo sklepan išnešti- rubus. Prireikė uždegt žiburį. Todėl velionis paėmė lemputę ir pradėjo ją sukti elektros- kratėlen. Baigiant sukt, pa- emė už blėkutes, kad dručiau priverzt, idant užsietybų. Sta- gu suriko nesavu balsu „Stum- kit mane, stumkit mane, stum- kit mane šalin!“ Pasirodė, kad jį elektrika pritraukė. Pri- bėgę kiti vyrai nustumė, bet Petras jau buvo be žado ir pradėjo drėbt. Pašaukus dak- tarą, šis pradėjo vaistais trinti krutinę ir sakė mažu da- atgys. Dar momentas ir pra- dėjo smarkiau krutinėje plak- ties. Visi pradžiugo. Bet už- valandėles umai nustojo kvė- puot. Pasirodė, kad jau mi- ręs.

Velionis buvo sumanus vy- rukas, vos 29 metų. Paėjo iš Suvalkų gub., Metelių para- pijos, Barčių kaimo. Ameri- koj išgyveno 4 metus. Palko- čia nuliudime brolius Matijo- šių ir Joną, o Lietuvoj tris brolius: Antaną (kunigas), Andrių ir Mščių, taipgi ke- turias seseris. Pittstone gyven- damas mėgo skaitymą raštų ir kitus ragindavo, lošdavo teat- rus, prigulejo prie giedorių šv. Kazimiero bažnyčioj, taipgi Sim. Daukanto Dr-stę.

Artimesnių žinių kreipties pas: M. Tolubas, 1139 Wyo- ming ave., Pittston, Pa.

Pažįstami, atsiduokėkit už gero lietuviuo vėle.

Jo brolis

Kaip netikęs tekinyš garsia- tarška, taip išklibusios galvos liežuvis. Netikėt tam, kas daug šneka—jis neturi laiko protaut!

Vietinės žinios.

— Birž. 22 Coney Island'o rezorte atsitiko nelaimė, kuri turėtų perspėti visus kitus „good time“ jieškotojus“. Taip vadinamam „Rough Rider“ urve, kur vežioja publika ir rodo gražias scenerijas, nušo- ko nuo rėlių karukai ir išmetė nuo kalnų apie 20 pasaziurių. Tris iš jų sudaužė mirtinai, o 14 sunkiai sužeidė.

— Pereitą nedėdienį Rose- dale giriose visi trys lietuvių chorai turėjo savo išvaziavimą. Dalyvavo Mildos, Dainos ir Lietuvių Apšvietos Draugystės chorai, vedami p. p. Ere- mino ir Bukšnaičio; dainavo visi dainas ir linksminosi. Bu- vo ir pašalinės publikos ir 200 lietuvių ir latvių.

— Ateinanti panedėlį pri- puola d delė amerikoniška šventė — „Fourth July“ (Ket- virta Liepos). Šįmet majoro liepimu bus sumažinta šaudy- mai. To vietoj padauginta parkuose ir pavandeniais or- chestros. Beto nuo 4 liepos per vasarą ant visų tiltų va- karais žada but muzikė.

— Pereitą savaitę visoj apy- linkėj buvo nesvietiški karš- čiai. Per porą dienų karščio užgautų pasimirė New Yorke ir Brooklyne 11 žmonių, ir li- gonbučiuose nuvežta šimtai. Ant gatvių ir tiltų sukrito daugelis arklių.

— Girdėjome, kad p. Bukš- naitis susirašinėja su M. Pe- trausku apie sutvėrimą Ame- rikoje lietuvių dainininkų są- jungos.

Antonina Rugieniute.

Mūsų didmiestyje (Brook- lyne) siaučia nelaimės: dar ne- senai aprandojom gerbiamają mūsų draugę P. Stankeviči- ūnę, dabar vėl liudna žinutė ap- linkė Brooklyno jaunonmės: birželio 17 d. vakare pasimirė Antonina Rugieniute, viena iš žymesnių čia gimusių mergai- čių. Velionė susirgo (kaip gydytojas pripažino) karštilige, vėliaus ar tai per gydytojus klaidą, ar toksai likimas, liga persimainė į plaučių uždegimą. Nukankinta pirmiaus nebega- lejo išturėt paskesnės ligos; nors buvo pašaukti keli gydy- tojai, vienok jie nebegalėjo suteikti pagalbos. Jiems pa- tarus, velionę atidavė ligon- butin, vienok ir tas nebegelbė- jo — vos dvi dieni praleidus at- siskyrė su šiuo pasauliu, išsir- gus vos 25 dienuotes.

Žinoma, mirtis kiekvienam yra tikėtina; žmogus užgime- turės mirti. Bet šiame atve- lyje ji nebuvo laukiama. Ve- lionė teturėjo vos 18 metų, tik pradėjo grozėtis gamtos malo- numu, pažinti gyvenimą, su- prasti dailę, atjausti laisvę — čion jau sutinka mirtis! Ji

nebejaucia nieko, bet jos tėvai atsiveikina su vienaturte duk- rele ir patįstami — su drauge, kenčia didžiausį širdies skaus- mą.

Antonina Rugieniute buvo labai draugiška, mylėdavo darbuoties visuomenės gero- vei; prigulejo Lietuvių Apš- vietos Draugystėn ir buvo po- draug „Vienybės Lietuviu- kų“, „Tėvyneš“ ir kitų laik- raščių skaitytoja; ji lavinosi prie teatrų lošimo, uoliai lan- kydavo lietuviškus susirinki- mus. Pribuvus pirmą kartą Brooklynan gerbiamam mūsų dainiui p. M. Petrauskui, ji atropiai pamėgo dainas ir nuo- lat dalyvavo chore.

Prašivus pavasarini ji su savo tėvais persikėlė į naują nuosavį namuką East New Yorke ir turėjo viltį lankyti čianykštį chorą „Daina“, va- dovaujant p. Ereminui, bet ne- ilgai begalėjo gerėties pavasa- rio kvėpavimu ir svajoti apie dailę, —gilinė atskyrė nuo vis- ko, kas jai buvo miela ir bran- gu.

Iš amato ji buvo stenografė (vartojo angliškoje kalboj greitaraštį). Apart to skam- bino neblogai pianą, ką lietu- vaitės retai atsiekia.

Laidotuvės atsiuvo 20 d. birželio labai iškilmingos. Ta- po palaidota ant šv. Jono ka- piūnių, kur pas duobę šiuos zo- džius rašantis pasakė trumpą kalbą. Kapą apklojo sudova- notomis kvietkomis nuo įvai- rių draugijų ir drangų. Paly- dovų buvo 25 karietos, net p. M. W. Bučinakas su dang- liu savo šapos (kriaučiu) darbi- ninkų dalyvavo laidotuvėse.

Sugrįžus svečiams ant vaka- rienes į Tautiška Namą p. J. Bučinską pasakė karštą kal- bą iš velionės gyvenimo, ir prašė svečius, kad velionės at- minčiai suaukautų kokiam- nors fondui pinigų. Surinkta \$11.15, kuriuos paskyrė staty- mui Lietuvių Namu Vilniuje. Vardai bus pakvytuoti „V. L.“ skiltyse.

Velionės draugas
J. Saltis.

Balzganai perlai,
Puola iš augštai,
Vilgina geleis —
Gėlės žydi, štai
Kyla kvapsnis jų.
Tarsi iš rukų...
Debesiai juodi,
Kada prasiskleis
Ir pilka migla,
Kada nusileis:
Sviesus spinduliai,
Laimės vaiduoliai,
Dailiai sumirgės.
Džiaugsmo ašaros
Veidais nusiris —
Laimė sublizgės.

Menkūis.

Nauji raštai.

Biržiedžių dainos. Trečioji laida; 25-tasis tukstantis. Iš- leido A. Maciejausko knygy- nas. Ryga, Zamkova gatvė No. 7. 1910. Pusk. 48. Kaina 15 kap.

Prisiuntė leidejas.
(Žiur. ant pusk. 6.)

(Aukoju Rutelei.)

Galvodavau tankiai, budamas pats vienas,
Kaip liudnas likimas, tos dvasios žmogaus.
Plačioj vargo juroj, kankinies per dienas,
Nieks nesuramys tau, nieks tau neprijaus.
Bet ant mano laimės, štai žiema praalinko,
Jau maloni saulė, jau oras ramus.
Ir man nuo krutinės liudnumas nualinko,
Man ramin „Rutele“ — jos kvapas skanus.
Žaliuok ir kvėpėki, „Rutele“ žalioji,
Aš tave taip myliu, kaip tik gal žmogus.
Aš noriu gventi, jei tik tu žalioji, —
Ir kankiniai pakelsiu nors baisius vargus.
Suzadina jausmus tavo meilės žodžiai,
Aš jų neužmiršiu, gyvas niekadus.
Su meile ir viltimi vel aš dirbau rodziai,
Nors kiekvieną sykį „bedieviu“ kolios.
Maniau, kad ant svieto, nieks man neprijaučia,
Neturiu aš jokių draugių bei draugų.
Vien tik minios priešų apie mane siaučia
Kas syk gęsta viltis ir daros baugu...
Dabar vėl aš linksmas, kaip naujai užgimęs,
Ačiu tau, Rutele, kad suraminai.
Siunčiu tau vainiką iš rožių nupynės,
„Rutele“ žalioji, žaliuok amžinai!
13-V-10 Glasgow.

A. Kriaučiūnas.

Moteris iš psichologinio atžvilgio, jos pašaukimas ir pobudis.

(Užbaiga.)

Jeigu pilnas sulyginimas moters teisių su vyru sutinka kiltis jau tame, kad gamta ap- dovanuoja moterį kitokiomis fiziologiskomis ypatybėmis, ypač lytinėje srityj, — kaip va: už- sivaissimas, nesėjimas, gimdymas, periodai, pe- nėjimas ir išauklėjimas kudiškių, — tai tarpe- abiejų lyčių dagi randasi labai aiškūs ir psy- chologiški skirtumai. Visas moteriškes dvasi- skias gyvenimas nusikreipia atskirum išsivys- tymo keliu; ir nors negalima stačiai pasakyti, idant pas moterį stokuotų kokių nors protiškių ypatybių, esančių pas vyrą, vienok mes matom, jog kai kurios iš tų ypatybių išsivysto pas mo- terį stipriau, o kitos silpniau, negu pas vyrą.

Sulyginus vyrų ir moteriškes kūnų išsi- vystymą, mes randame didelį kitiškumą. Mo- ters kūnas — silpnesnis, minkštesnis, apvalesnis, jautresnis, nervai labiau pasiduoda šerzini- mams, — kas, žinoma, mažina moteries fiziškąją sveikatą, bet užtai pakelia ją į gražumą ir pa- dailina jos figūrą. Dvasi- ame atžvilgyj moteris dažniau protauja apie lytinius privalumus, o ypač apie lytinį gyvenimą; todėl tai pas ją yra labiau išsidirbusi lytinė mintis, jausmai, drovu- mas ir gėda; tuom tarpu vyras mąsto vien tik apie gamtinius palinkimus. Nors įvairios moter- ies kuno dąjis, kaip antai: galva, krutinė, pil- vas ir vieni-kiti iš vidurinių organų, aiškiai skil- riasi nuo tokių-pat dalių pas vyrą, bet gi leng- vianisai galima surasti nelygumą, įsidomėjus abiejų lyčių išsivystymą nervų sistemoms ir jų (nervų) jautrumą. Štai, paveizdan: moteris daug greičiaus nervų ligoms pasiduoda, ji yra pik- tesnė, jautresnė; proto joje nemažiau, kaip ir pas vyrą, bet jis ne taip išsivystęs, kad galėtų suformuoti ideas ir logiškai, tampaip protauti. Kur reikalingas pobudžio griežtumas, ten pas ją tyč apsiereikia valios silpnybė. Ta silpn- bė, mes žinom iš fiziologijos, daugiatisiat paei- na nuo nepastovaus ir atmainingo jos lytinio stovio: visai kitokie upai pas moterį apsiereiš- kia laikais pastojimo, menstruacijos (mėnesi- nių), nesėjimo, gimdymo ir įvairių kitokių šei- myninių nuotikių, kuriuos moteris labiau at- jaučia, judinasi, nerimauja, sielojasi. Tas maz- daug vienodai yra kaip pas moteris puslauki- nių tautų, taip ir pas kultūrinius žmones.

Pas moterį mažesnė fiziška sveikata už vy- ro, bet ji greičiau prisitaiko prie visokių gyve- nimo sąlygų. Fyziški moterų pareikalavimai toli mažesni už vyrų: jos mažiau geria ir valgo, rečiau dusanija ir gali, kaip patirta, ilgiau pa- kelti oro stoką. Visus sunkumus, visus neda- teklius jos perneša, iš dalies, lengviau ir lai- mingiau, negu vyras. Jos pakankriau perneša išgaisintą kraują ir ilgą sopulį ar nuostolį. Jos dažnai dągyvena iki gilos senatvės prie visai netikusių gyvenimo sąlygų, vienok perviršijan- čių šimtą metų labai mažai atsiranda. Taip gi

jos greičiau pripranta prie naujų gyvenimo permainų.

Vargiai yra kas-nors, ko negalėtų suprasti moters protas; bet yra daug dalytų, prie kurių moteries niekadus nėra galima užinteresuoti. Gal but pertai, kad pas vyrus protas ir valia palinkę prie visuotino, o pas moteris — prie die- lo; todėl moteris neapkenčia analizės (smulkkaus nagrinėjimo), o vyrai mėgsta visuotina. Kaip žolyno gražumas negali but sulygintas kokiū nors abelnu masštabu su gražumu kito žolyno, taip-pat moteris nenori stoti į vieną eilę su kitomis ir pasiduoti vienai spalvai; ir te- nai, kur vyras, tarnaudamas visuomenės reika- lams, noriai įeina į bendroves, draugystes ir tt. ir tenai sumišta su visais, moteris gi nori, kad jai vienai ten pripažintų vertę, pirmybę ir my- lėtų ją kaip vieną čielą. Lotze priveda dau- gelį įtikinančių pavyzdžių, surankiotų iš žmo- nių gyvenimo. Jis sako: „Pas vyrus darbinės šnekos trumpos, pas moteris — ilgos, gausios ant žodžių ir retai apseina be daugybės atkartoji- mų. Jos jaučia mažą užsitikėjimą į spēką sa- vo duotojo žodžio, užtai atkartoja po kelis syk- tā patį. Jos mėgsta: čvirytytes, meluoti, ap- gaudinėti, apkalbėti ir nuolatos šnekėti, tyčio- ties ir suv-dzioti. Tiki jos lengvai į visokius burtus, prietarus ir melagystes, bet ne greit įtikės ten, kur turėtų įtikėti, ir tas yra tiesa. Ji sau protauja, kad ji jau iki viskam daėjo, vis- ką žino; bet savo protavimu visai pasiduoda: ir į dešinę, ir į kairę, ir skersai, ir išilgai; tuk- stantį sustato planų savo svajonėse ir ant lie- žuvio, bet tiesiai nedrįsta eiti“.

Daugelis filosofų, o ypač Sopenhaueras, šiaip išveda: „Moterų padėjimą tiesiai galima pavadinti — nusilenkusiū. Jau vienas tik pa- viršutinis moters pavaisklas rodo, kad ji nėra skirta sunkiems darbam: nei dvasiškiems, nei fyziškiems; jinai atlieka kitą gyvenimo pusę: kentėjimus, kankynes prie gimdymo, šeimynos priežiūrą, vaikų auklėjimą ir pasidavimą vy- rui, dėl kato ji turi but nuolanki ir teisingai paklusni. Jinai nesutverta dėl didelių kentė- jimų, linksmybių ir fiziškų darbų; gyvenimas jos turi tekėti lygia srovele, palengva, tykiai ir švelniai!“

Pagal rusišką R. Baltranas.

Bedievybe ir jos platintojai.

Siame savo rašinyj aš noriu kalbėti apie vieną iš svarbesniųjų šių dienų klausimų — bedievybę. Bet, kadangi prastam darbininkui sunku sekti gyvenimo i torija, tai gi jau iš kalno gerb. skaitytojų atsiprašau už klaidas. Antras — aš nematau čion risti patį klausimą, bet tik išreikšti savo nuomonę.

Dabar beveik toks laikas užstojo, kad žo- dis „bedievis“, kiekvienai progai pasitaikius, yra išnaudojamas. Su-irinkimose, įvairiose prakalbose, tankiai kolhojasi „bedieviai“. Laikraščiai bei knygos, jei tik ne pačių kni- gų leidžiamai, vadinami bedieviškais. Nei vienas inteligentas, ar šiaip jau kiek apšvietęs žmo- gus, nėra liuosas nuo prievadžio „bedievis“. Ant galo taip pagaliau apsipranti žmogus, kad tas baisus žodis, dėlėi kurio tukstantai anų kadaisiai yra kritę, dabar visai nebe-gaz- dina.

Kunigija ir šiaip klerikalai, apšaukia kal- tais beveik visą svietiškąją inteligentią plati- nime bedievybes. Koks ten nebūtų svietiškas žmogus, ar daktaras ar advokatas, inžinierius ar mokytojas, visi tai esą „bedievybės“ apa- talai. Apkaltina vien dėlto, kad anie nesatin- ka su kunigijos politika. Todėl ir svietiškus raštus, nors jie visai nepalietę tikybos, išran- da „bedieviškais“. Ar teisingas toks apkalti- nimas, aš nežinau; bet aš savo nuomone visai nesutinku su tais išvedimais. Jeigu jau ką ta- me kaltinti, tai reikia kaltinti be skirtumo, ir svietiškuosius ir dvasiškuosius, nes paskuti- niais metais visi eina „bedievybės“ link, tik nevienokiais keliais.

„Bedievybė“ paskutiniu laiku vis gi nėra tuščias šauksmas; kad „bedievybė“ platinasi, tai neuzginčys; nei vieni, nei kiti; bet kas ją platina, tai visai kitas dalykas. Mano nuomo- ne, daugiausia paskutiniu metu „bedievybę“ platina pats gyvenimas, o ne atkiros ypotos. Teko man šnekėti su dauguma tokių „bedie-

vių" kaip ir aš pats; pirmas buvo mano klausimas: kur tu parsiešei tokia dvasia? ir nepataikiau nei vieno, kurs būtų sakęs, kad: mane Jonas, ar Petras atkalbino nuo tikybės ir Dievo, bet visai kitokiais budais jie prie to priėjo.

Abelns ir visapusiškas apsišvietimas, pažinėjimas gamtos, apipažinimas su kai-kuriais, nors paviršium, mokslais, kaip tai: astronomija, geologija, ir tt.; apipažinimas su visais šių dienų civilizacija bei kultūra, visi paskutinių dienų mokslo išradimai, pasirodę esą svarbiausios priežastys „bedievybės“ platinimosi.

Seniaus su augščiaus minėtiais mokslais buvo susipažinę tik apvietesni žmonės, kurie matydami religiją nesutinkaučią su teisingais mokslo išvedimais, kaskart labiau atsisalino nuo jos. Bet pastaraisiais laikais „bedievybė“ palietė ir plačias, nemokytų darbininkų minias. Čia vel, iš dalies, kitos gimė priežastys. Šių dienų darbininkas ką tik mato apie save, žino jog nieko nėra dėl jo negalimo. Žodžiu, dabar darbininkas, su pagalba chemijos ir fizikos mokslų, su įvairiomis padarinėmis, padaro stebuklingiausius įtaisus, kurios ištikro būtų nustebinę senovės šventuosius ir apaštolas. Įvairios prietaisais su pagalba magnito, visokie telefonai, bevieliniai telegrafai, visokios mašinos, garvežiai, garlaiviai, orlaiviai, visokie šių dienų pasaulio stebuklai, vis tai darbas žmonių rankų ir proto. Žino labai gerai ir nemokytas darbininkas, kad visų tų darbų nepamokytas žmogaus jokia jam nežinoma galybė, arba Dievas, bet vien tik jis savo rankomis, protu ir gabumu yra pasiekęs. Paimkim vieną iš reikalingiausių šių dienų įtaisų.—gelžkelio traukini, kuris iš pradžių nustebinom mokytų žmonių minias. O jo išradėjas buvo visai prastas, nemokantis nei skaityti nei rašyti darbininkas, Jurgis Stefenson. Įvairiose darbo šakose dirbantieje darbininkai mato, kad kas tik yra pasaulij stebuklinga, vis tai darbas rankos žmogaus, arba pačios gamtos atliktas. Kas seniau gaudino, kaipp nežinoma galė, tą dabar, pasidėkvojant nenuošiamis mokytų žmonių darbui, visi pažino ir pagaliaus išmoko dar gi suvaldyti pinigai savo noro. Pavyzdžiui, žaibas ir griaustinis, seniaus buvo galingiausia dievu laikomas; nepersenai praėjo tie laikai, kuomet buvo statamos perkunui „žnyčios“ ir deginami, jam, kaipp auka, gyvi žmonės. Bet dabar, ašiu mokslo vyrui Franklinui, tapo ištirta ir parodyta žmonijai, kas tas yra griaustinis, ir kaip nuo jo apsiginti. Visų tų naujųjų stebuklų mes jau nei nesurašytum. Aišku, kad visais šių dienų gyvenimas, toli jau nuėjęs ir dar teigia sparčian priekyn, ir su tuo žengiam religija arba kunigijos mokslai joku būdu negali susitaikinti, ir užkirsti jam tolesnį kelią.

Tai tokios priežastys, maždaug, platina bedievybę ir žinoma, tokie bedieviai paties gyvenimo yra mokinami. Vargu bebūtų galima ir geriausiam apaštolams atvesti tuos „išklydėlius“ ant tikro kelio“. Tai gi, jei platinasi „bedievybė“, tai ją platina patsai gyvenimas, o ne atakios ypatos. O tokiam besiplatinimui sulaukyti truksta įrankių.

Ant galo, dar nemažai prisideda prie platinimo „bedievybės“ ir pati dvasiškijs.

Nedaug reikia apie tai jieskoti faktų, užtenka tik paimti į rankas bibliją, arba kaip jie vadina „šventąjį raštą“. Tuojaus užeisit tokias vietas, kurių dabar užsigina pati dvasiškijs.

Arba vel savo darbais mūsų tikėjimo vadovai toli jau nuėjo į šalį nuo skelbėjo dieviškos karalijos Kristaus, kurio sakosi jie įpėdiniais ega. Kristus anot jų pačių, savo pamokslais patraukęs prie savęs plačias varguolių minias, o nuo dabartinės mūsų kunigijos šalinasu varguolių luomas, matydamas joje ne draugas ir mokytojus, bet priešus, padedančius kapitalistams išnaudoti ir išsunkti puskutinius jų sveikatos syvus, verčiančius buti paklusniais, nors ir bauriausiams valdonams.

Daug, daug galima būtų prirašyti apie dvasiškijs darbus, kas skaito knygas bei laikraščius, randa ir be to apie tai užtektinai faktų.

Tiek turia ant galo pasakyti, kad—tuščias ir bereikalingas šaukamas mūsų dvasiškijs ant visų svietiškių inteligentų, taip gi ant laikraščių ir knygų, kadaangi jie patie nemasiaus prisideda prie „bedievybės“ platinimo, o

paskui kaltina kitus.

„Bedievybę“ platina pats gyvenimas. O kad tam užkirsti kelią, reikia visą dabartinę civilizaciją sunaikinti, visus mokslus išgriauti, visus mokslinčius ant laužų sudeginti, žmoniją paskandinti į bedugnę nežinios. Tuomet tik vel išnaujoti galima būtų skelbti žmonėms apie nežinomą ir nematomą D. eva galybę ir jų išmilytas kančias del žmonių po mirties. O jei to padaryti kunigėliai negalite, tai tik bereikalingas jų šaukimas.

A. Kraučiuinas.

SIS--TAS.

Nelaiminga karalių diena. Netikinti burtus nei į prilikimą, reikia vienok nusistebėti, kaip kartais supuola nelaimingi atsitikimai į vieną ir tą pačią dieną. Taip va, surinkus istoriškas datas, pasirodė jogei visi Anglijos karaliai viešpatavę XVIII ir pradžioje XIX amžio, pasimirė subatoj, išimant Williamą IV. Ir taip: Williamas III. pasimirė subatoj 18 kovo 1702 m.; karalienė Ona—subatoj 1 rugpjūčio 1704 m.; Jurgis I.—subatoj 10 birželio 1727 m.; Jurgis II.—subatoj 25 spalio 1760 m.; Jurgis III.—subatoj 30 sausio 1820 m.; Jurgis IV.—subatoj 26 birželio 1830 m.

Kutenimas pavojingas. Pasakiškose legendose nupiešiama, kaip burtininkas „Melyna-Barzdis“ nužudydavęs savo pačias kutenimus. Gali but, kad kutenimu užmušti žmogus ir ne taip lengva, vienok patyrimai rodo, jog kutenimas yra labai pavojingas. Taip, vienas daktaras specialiskai tyrė ir atrado, kad dauguma epileptikų pasidarė iš kutenimo. Vienas vaikiukas buvo kitų juokomis kutasas vos tik keles sekundas, ir pavirto neįsigydomu nuoma ruoliu. Todėl visiems juokų mylėtojams turėtų but žinotina, kad kutenimas kitų yra pavojingas ir kriminališkas dalykas.

Mirės-nemirės. Iš vieno anglų kareivių pulko dingo kareivis. Manydami, kad jis tapo užmuštas karėje, pulko raštinijs įtraukė dingusį numirėlių surašan: „Numirė 24 birželio“ ir tt. ir tt. Po keleto dienų netikėtai sužinota, kad įtrauktasis tarp numirėlių kareivis tebegyvena. Teisingas raštinkėlis šalia pirmojo užrašo knygoje pažymėjo: „Buvo numirės—per klaidą“.

Praėjo savaite ir nuo karės ministro sugryžo poperius apie mirtį to kareivio ir liepimas jį išbraukt. Raštinkėlis vel pasiakubė pridėt naują prierasą: „Vėl numirė ponui ministrui paliepus“.

Kiek uždirba Strauss. Nedaugelis pasaulio kompozitorių ir muzikantų sugėbi taip muzikos kalti auksą, kaip Richard Strauss. Nesenai jis savo naują operą „Silvia ir Žvaigždė“ pardavė Fürstnerio muzikaliskai draugijai už 320,000 frankų (daugiau 50,000 dol.). Už „Salomeą“ jis gavo apie 62,000 fr.; už „Elektrą“—127,000 fr. Beto ant „Salomeos“ jis autoriškas teises pasilaikė sau, ir tas kasmet jam atneša į 30,000 frankų. Už perstatymą Amerikoje „Elektros“ Hammeršteinas gvarantavo jam 125,000 fr. pelno. „Naminė simfonija“ davė pelno mažmoži—44,000 frankų. Ant galo Strauss kasmet gauna po 300,000 frankų kaipp orchestros dirigentas.

Mat, ne vien fabrikantai ir pirkliai gali tapt milionieriais—žmogaus protas ir genijus iš visko pasaulyje padaro auksą.

Apraudimas prieš teroristus. Dabar, kada virto taip neramus karaliams laikai, visokiais budais valdonai save užsitveria nuo teroristų, tykančių ant jų galvos. Praktiskiausiai budu save apsergejo Prusų karalaitis Henrikas: jis tiesiog užsirašė apsergėjimo bendroven su begalo d. dele mokeste. Jeigu koks revolucionierius ar klatinga bomba atimtu Henrikui gyvastį, tai jo paveldėjams bus išmokėta 5 milionai dolerių!

Tačiaus tai vienintelis da pasaulyje žmogus, kuris save apsergejo prieš nužudymą.

Didžiaus pasaulio valdonai tie, ką minias valdo ne kardu, bet protu.

Nėra tokios kvailos knygos, kurioje norėdamas šio-to nepasimokintam.

Apie kuno išlavinimą.

Pagal prof. G. Blūnci.

Parasė P. Norkus.

(Tasa.)

Tik-ką užgimusio kudikio ir da jauno žmogaus visi kuno audimai labai minkšti ir švelnūs. Tankiai, ten, kur suaugęs žmogus turi kietus kaulus, pas kudikių mes matome tik kremzles; net ir tikrieji kudikio kaulai turi ypatingą minkštumą. Lygiu budu kudikio ar vaiko kremzlės, rishancios vieną kaulą su kitu, taip gi raumenis ir sausagijėles, būva daug minkštesnės ir labiau išsitiesia, negu vėlesniame amžyje. Ir lavinant augandčio vaiko kuną, per keletą metų galima suteikti visiškai kitokią išvaizdą jo kuno sąnariams, negu paprastai augant. Kudikystėje kuno sąnarius galima išstobulint iki tam laipeniui, kad galėtų atlikt tokius judėjimus, kurie mums išrodo visiškai negalimais. Tegul mums čion patarnauja už pavyzdį akrobatai ir kiti žmonės, kurie cirkuose lankstosi visokiais stebėtiniais budais. Toks galėjimas lankstyties yra igauamas tik tai pačioje kudikystėje. Taip, mes dabar žinom, kad žmogaus kunas galima išvystyt, kaip jį nori. Tas išvystymas turi savo įstatymą—pakeitimas viso kuno arba tik kai-kurių sąnarių ton ar kiton pusėn, reiskia galima išauklėti žmogų sveikoj ir gražioj, taip gi luošoj ir baurioj formoj.

Labai aiškiai mums šitą parodys viena dalis škeleto, butent: nugarkaulis, kuris išmokės tiesiai lankstyties, turi pakeist ir savo išvaizdą-formą. Vienok šitą klausimą peržiūrėsim smulkiau.

Nugarkaulis.

Suaugusio žmogaus nugarkaulis susideda iš atskirų kauliukų, sudėtų viens ant kito ir sujungtų kremzlemis. Kremzlės nugarkauliui duoda ypatingą judėt ir lankstyties; jos susideda iš kremzlinės masos, viduryje kurios randaš gana tirštas skijstimas. Tas skijstimas, keičiantis viso nugarkaulio padėjimui, keičia ir savo padėjimą. Antrame paveikslėlyje nupiešta keturi, išilgai perpjauti nugarkaulio kauliukai, su jų tarpinėmis kremzlemis, kurių viduryje yra tartum suausę drebuliai. Iš kairės pusės paveikslėlis parodo paprastą tiesų nugarkaulio padėjimą, iš dešinės gi pusės—nugarkaulis truputį palenktas į šalį. Lengvai galima pažint, kad, nugarkauliui lenkianties, skijstoji kremzlės dalis pasikeičia formoje:

(Pav. 2.)

Keturi nugarkaulio kauliukai, išilgai per vidurį perpjauti. Perpjautos ir tarpe jų esančios kremzlės. Iš kairės pusės—tiesus padėjimas nugarkaulio, iš tiesėsės—truputį sulenktas.

Iš tos pusės, kuri labiau susispaudžia, kremzlių skijstimas pereina liuosėnėn pusėn; vienok kremzlė turi tą patį stiprumą kaip ir tiesiai stovėdama. Tas pats ateitinka, jei nugarkaulis pasilenkia priesakin arba užpakalin, ir net kada jis susisuka ant kiek tik gali. Labai susisukt nugarkauliui neleidžia tam tikri kauliukai tyčia išaugę iš nugarkaulio kaulų.

Sprandas.

Nugarkaulis ties krutine.

Nugarkaulis ties pusiaujum.

Nugarkaulis ties kryžium.

(Pav. 3.)

Per vidurį išilgai perpjautas žmogaus nugarkaulis, da prieš jam gimiant. Kauliukai da ne galutinai sukietėję. Nugarkaulis turi beveik nežymų išskreivinimą. Papilvės gumbuko dar nėra. Sėdynė da visai mažai atakišus užpalin.

a) Priesakinis išsikišimas papilvės-kaulo (os ileum).

b) Rietų sunėrimas.

Skaitlius nugarkaulio kaulų beveik visada vienokis. Žemian septynių sprandinių nugarkauliukų, eina dvylika tokių lygiai su krutine, su jaungusiais šonkauliais; žemiau jų—penki liemens nugarkauliukai, ir ant galo žemiausiai, penki stremų nugarkauliukai priangę į kryžiakaulį. Visas nugarkaulis susideda iš 29 kaulų. Iš mažumės tie nugaros kauliukai esti beveik panašūs viens į antrą, bet augant žmogui

ir kauliukai priima maž-daug kiekviens kitioniską išvaizdą. Jų kitioniskumą lengva pažint, sulyginus paveikslėlius 3 ir 4. Trečiame paveikslėlyje nupiešta beveik subrendusio žmogaus vaisius, kur nugaros kauliukai jau beveik sukietėję, atrodo lyginai sudėtos viena prie kitos keturkampės dėžutės; dalei jų mažumo da nei negalima pažinti, ant kiek tie kauliukai skiriasi viens nuo kito formoje, kaip tas lergvai matosi pas kaulus suaugusio žmogaus (žiur. paveiksl. 4). Toliaus gi, sulyginus abudu paveikslėliu metasi į akis gana svarbus prajovas, butent: suaugusio žmogaus nugarkaulis labiau sulinkęs, negu nugarkaulis vaisiaus arba tik-ką užgimusio kudikio. Prie šito fakto mes apsisostime truputį ilgiau. Jei mes pažiūrėsim iš šono į suaugusio

(Pav. 4.)

Išilgai perpjautas suaugusio žmogaus škeletas. Dešinė pusė.

Metasi į akis nevienodas didumas nugarkaulio kaulų įvairiose nugarkaulio dalyse. Aiškiai apsiereiškęs nugarkaulio išsikišimas ir pažymi papilvės įlanka.

Raidės a ir b reiskia tą patį, kaip ir 3 paveikslėlyje.

žmogaus nugarkaulį (pav. 5), tai veikia pamatysimė, kad jis kreivai susilankstęs: ties kaklu ir liemeniu jis išsidavęs į priesakį, o ties krutine (truputį augščiau krutinės) ir ties križiakauliui, jis išsikišęs į užpakalį; visas nugarkaulis—lig kokis kreivas pagalis. Toks nugarkaulio sudėjimas jam suteikia minklumą lankstyties ir tokiu budu apsaugoja galvą su joje esančiomis minkštomis smegenimis, kurias lengvai galima būtų sutrenkti bėginėjant ar šokant, jei nugarkaulis būtų labai kietas. Galvą nuo sutrenkimo apsaugoja da ir kremzlės esančios tarpe nugarkaulio kauliukų, ir reikia labai smarkaus sutrenkimo, kad ant galvos kenksmingai atsilieptų. Taip išsikišęs nugarkaulis, buna minklus, lyg kokias spreindina. Toks nugarkaulio išsilkankstymas prigelbsti žmogui tiesiai nulaikyt liemenį. Mes tą patiriame iš gyvo fakto: kada

Iš kairės pusės suaugusio žmogaus nugarkaulis nufotografuotas iš užpakalio. Lancai ir kitos išaugos iš nugarkaulio atimta, kad aiškiau parodyt nugarkaulio smegenynę. Iš dešinės—suaugusio žmogaus nugarkaulis žiurint iš šono: aiškiai matomas išsikišimas sprando, krutines, liemens ir kryžiakaulio dalyse. Nugarkaulio-smegenynė, suprantama, turi tą pačią formą.

(Pav. 5.)

kudikis pradeda išsitiesti ir mokiasi vaikštinėt,—jo nugarkaulis po truputį kreivinas; ir tik tuomet gali tiesiai išlaikyt liemenį, kada nugarkaulis ateina į kreivą formą; juo geriau išsikiševina nugarkaulis, tai yra—juo mikelnis tampa liemuo, tuo tiesesnę kudikis igaua eisėną; bet su šiuom mes paskui dar plačiau susipažinsime.

Sulyginant paveikslėlius 3—čią ir 4—tą, aiškiai matomas skirtumas apatinėje nugarkaulio dalyje. Priesizurėkime į beveik subrendusį busimo žmogaus vaisių ir pastebėsim, jog nugarkaulis ties liemeniu ir kryžiakauliui beveik tiesus; pas suaugusį gi žmogų tose vietose nugarkaulis jau susilankstęs ir iš tos tatau priežasties papilvės kaulas pasidnoda net į sėdynę. Ant paveikslėlių 6 ir 7 tų aiškiai galime patėmyt.

Įlinkimas papilvės kaulo yra labiausiai pamokiamū pavyzdžiui, kurs duoda mums suprastai apie paprastai besivystantį mūsų kuno sudėjimą. Šitą papilvės įlinkimą padaro jau išgaleję raumenis ir jau

(Pav. 6.)

Pustiau perpjauta sėdynė tik-ką užgimusio kudikio. Papilvė da tik-ką apsiereiškus.

(Toliaus bus.)

Tabakas. Kaip jis žmonėms kenkia? Liaukime rūkė! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų parašė K. Stiklis. Spauda „Keleivio“, Boston, Mass. 1909 m. Pust. 63. Kaina 20 centų.

Sita knygotė, kiek pame nam, jau buvo prisijūta pami nėjimui iš „Keleivio“. Dabar mums ją prisijuntė „Laisvoji Mintis“, pažymėdama ant prikljuoto poperelio, kad šitas išleidimas esąs jos nuosavybė.

Sveikatos Ir Kvėpavimo Lavinių's. Lekcija II. Parašė Rev. Dr. Otoman Zar-Adusht-Hanish. Perguldė Juozapas A. Žečius. Spauda ir lešos „Ratialis Išrinktųjų“. Seattle, Wash. 1909. Pust. 20. Prisiuntė leidejai.

Pipiras No. 1.

Mūsų žingunė.

P. Norkus — „Kaip toli žvaigždės“. A. Kriščiūnas — „Mano nuomonės“.

Aukos statymui Lietuvii Namu Vilniuje. Surinktos Žalgirio Jubilėjaus apvaikščiųmu, Brooklyn, N. Y., Gegužio 21 d.

Aukautojų vardai:

Keistutis 2.00, J. Viazionas, P. Mikolainis — po 1.00, V. Vaitiekūnas, A. Petraška, J. Valys, J. Mockus, M. Bučin skas, C. Stasiūkonis, A. Vez džiūnas — po 50c., J. Mockus 30c., J. Kočminas, P. Garas kas, J. Kazlauskas, J. W., J. Jukeliūnė, M. Sinkūnaičia, J. Kulys, M. Kauniškis, J. De bus, J. Jokimas, J. Guzauckas, J. Sleparskas, J. Trakimas, D. Dabši, J. Stasaitis, S. Kar naukas, P. Repeskas, F. Ma čiuolevičius, F. Lauraitis, P. Vaitukas, F. Benulis, V. Lie tuvnickas, P. Bepirštis, K. Garbauskas, K. Jarubinas — po 25c. Viso \$14.05. Be var dų surinkta \$9.10.

Viso \$23 15.

New York, N. Y. Gegužio 22 d.: Keistutis 1.00, S. Miknius, A. Rimkūnas, O. Jasulaitienė, P. Valaševičienė, J. Kreivė nas, K. Mockus, A. Gabrys, A. Banaitis, A. Jankauskas, K. Krucas, P. Bieliauskas, A. Donazickis, P. Kudirka, S. Jankauskas, A. Kuznickas, S. Jauzaitis — po 25c. Viso \$5.00. Smulkių \$1.50. Sykiu \$6.60.

So Brooklyn, N. Y. gegužio 23 d.: A. Maliauckas 1.00, J. Giežnas 30c., V. Januška, A. Kazlauskas, J. Jasūnas, A. Vedzunas, J. Bilotas, J. Liud dzius, P. Cirgelis, F. Banulis, J. Kazlauskas, K. Tvarkus, A. Gičius, F. Bepirštis, P. Pra sauckas, K. Latukas, D. Kru kauckas, S. Bindokas — po 25c. Viso \$5.30. Smulkių \$2.81. Viso labo \$8.11.

Jersey City, N. J. gegužio 24 d.: J. Gargelas 1.00, S. Su linekas, J. Skrinška, A. Linar kas, M. Dekanis, P. Vosilius — po 50c., J. Selkevičius, J. Naikas, P. Biskis, J. Sokonis, A. Reklaitis, M. Blažas, P. Mačiulis, J. Saurasaitis, P.

Kačergienė, J. Vitkauskas, A. Juška, A. Šupaila — po 25c. Viso \$6.50. Smulkių 80c. Sykiu \$7.80.

Maspeth, L. I. gegužio 29 d.: J. Karšokas, J. Bernotavičius, A. Lukoševičius po 1.00, P. Kulis, J. Kartunas, A. Navic kas — po 50c., G. J. Miller, J. Razminas, F. Jegis, Z. Butkus, F. Giečis, B. Saidis, A. La čius, A. Massiulis, J. Volun gevičius, J. Rozenberg, K. Vaicikauskas, A. Navickas — po 25c. Viso \$7.25. Smulkių 30c. Sykiu \$7 55.

Abelna sutrauka: Brook lyn, N. Y. 23 15, New York, N. Y. 6.50, So. Brooklyn, N. Y. 8.11, Jersey City, N. J. 7.30, Maspeth, L. I. 7.55.

Viso labo \$52,61 Išdininkas J. Sallis. Pirmininkas J. Sukys. Sekr. J. Banvilis.

(Pasiūsta ant Dr. J. Basana vičiaus rankų per „Vien. Liet.“ redakciją, birželio 18 d., 102 rb.)

Didelės Imtynės!

Ataibus subatoje, 2 d. liepos Pala ce Hall, 93 Grand st., Brooklyn, N. Y., tarpe dviejų garsingų drutuolių: Kara Achmet „The Terrible Turk“ imsis su A. Kandrotu „The Lithuanian Giant“. Kara Achmet apsiima parzesti Kandrotą du kart į pusę valandos. Apgaletojas gauna \$1000.00. Imsis taip, kaip katras pagauna. Dvi matos imtynės bus. Įėjimas 50c. Priešakinės sėdynės 75c, ir \$1. Pradžia 8.30 vakare. Tikėtus Brooklynje galima gauti pas A. Kandrotą, 126 Grand st., M. Py la, 76 N. 6-th st., New York: A. S. Cannetti 159 W. 27-th st. ir re storane 103 W. 28-th st.

Piknikai.

Shady Side, N. J. Sv. Franciškaus Dr-stės 2-ras metinis piknikas kelia mas 4 tą d. Liepos (Fourth July), Geo. Castel Parke, Bullserry Road, Hudson Heights, N. J. Prasidės 2 val. po pietų. Vaziuojant iš New Yorko imkite 42 West Shore Ferry ir Palisade karą. Iš Jersey City ar ba Hoboken: Union Hill perimain ant j Palisade, kuris daveža iki Hudson Heights, Bullferry, o iš ten jau tik blokas lig parko. Szauni muzikė grieš lietuviškus šokius. Visą apylinkę maloniai kvie čiams.

KOMITETAS.

Brooklyn, N. Y. Szv. Juozapo Dr-stės 24-tas metinis piknikas bus laikomas 10 d. Liepos nedelioj. Ridgewood New Colosseum Parke. Prasidės 2 val. po pietų. Vaziuot šiais karais: Union, Bushwick, Wy ckoff, Flushing-Graham ir Myrtle Ave., nuo Ridgewood štebelių mai nantės ant Cypress Hill karų, kurie daveža iki-pat parkui. Elevatoriais: Broadway elevatoriu mainyties ant Myrtle Ave. iki Ridgewood, o pa škui imt Cypress Hills karą. Nuo Brooklyn Bridge tiesiog į Ridge wood ir ant Cypress Hills karą. Szj pranešdami visiems šios apy gardės tautiečiams ir tautietėms, ti kimes kuodaugiaušiai įsų susilaukt ir drauge visiems pasiilinkmint.

KOMITETAS.

Geriausis geležinkelis. Keleiviai yra apsaugoti ant Lacka wanna gelež. kaip savo namuose. Jeigu reiktų įvardyti Amerikoje geležinkelis, tai be pamalijimo pasa kyty, kad „The Delaware Lacka wanna and Western“. Daugumas skaitytojų yra keliavę ir žino, kad Lackawanna suteikia geriausį patar navimą, kaip kokis geležinkelis ant svieto, svarbiausia prietastis, kad Lackawanna užtikrina apsaugą kiek vienam keliaujančiam. Męs žinome, kad tukstantai yra užmušami susi-

dauzimuose traukiniu. Lackawanna pervežus į 19 metų 200,000,000 ir nei vienas nepatrotino savo gyvas ties.

Yra puikus rekordas geležinkeliui turėti šiuose laikuose, kur tukstan čiai yra užmušami. Lackawanna vežiojo tiek žmonių per 70,000,000 mylių be patrotinimo gyvasties. Lackawanna geležinkeliu geriau sia vaziuoti ir atsargiausia keliu jančiams kur nors į svieta. Urednin kai ir darbininkai yra męsų draugai ir apsaugoti męsų.

Galas nusilpnėjimui.

Berlino profesorius Loewy išrado naują vaistą, vadinamą sperminu, kurs neva turi pra šalinti nusilpnėjimą ir išsiba gimą. Prietasties šito veiki mo į žmonių kūną išradėjas negali išaiškinti. Vaistas var gijai bus prieinamas žmonėms, iki kol jį vartos išvirkštimui po odą. Nesykį jau buvo pa sakota męsų skaitytojams apie vaistą, kurs tikrai greitai gydo fiziškąjį ir protiškąjį nusilpnė jimą. Tai yra Trinerio „Ame rican Elixia“ iš kartaus vyno. kurs pagreitina virimo ir tuo pat laiku juos sustiprina. Vai stas sukelia norą valgyti, idant išsidirbtų per tai naujas, geras kraujas, ir kad jis normališka i cirkuliuotų. Vartok šį vaistą visuose atsitikimuose, kada matai, kad nebeturi apetito, esi nusilpnėjęs, nerviškas, turi žarų užsikisimą, pritrūsti energijos. Gaunamas vaistų sankrovose Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chi cago, Ill.

Ant pardavimo.

Pariduoda vieno fiato namas, trims šeimynoms gvent, viskas įtai syta. Metropolitan ave., ties Marcy, Williams, 237 Powers st. Brooklyn, N. Y.

Atkreipiame atidžią.

Dabar męs ir vėl atkreipia me atidžią, kad perskaityti dr. Hartman apgarsinimą kuris labai užiteresuojantis ir apart kitko, kad gražiai susatytas puikus tikras lietuviškas dar bas, ir apgarsinimo kalba la bai lengva ir graži, — tai ne taip kaip, kad Humbuko Insti tuto apgarsinimai, kalba pu sian lietuvišku ir žydišku žar gonu.

Išstebklus jau dvidešimt metyje, negalima tikėti, — o kad Institutas stebuklingas ir numirušį garsina, tad męs stebukladarių negarsinsime. Stebuklai ir Humbukas, tai viens ir tas pats.

Nei jokiam stebuklingam daktarui, nei stebuklingoms gyduolėms, nereikia tikėti; — bet tikėti tą, ką suteikia gam ta ir mokslas, o ne Humbukas.

Jieškau agentų del prapla tinimo draugystės National Accident Society; ta draugys tė moka laiku ligos, suzeidimo ir mirties. Už \$5.00 ant metų moka \$15.00 ant nedelios, ir \$3 000 posmert.

Ta draugystė egzistuoja 25 metai. J. Smitowski, rundytojas, 320 Broadway, New York.

REIKALINGAS viduramžis vy ras, gražiai išrodantis, vartojas kelias kalbas. Atsiūskite į: Peoples Medical Dispensary, 30 Central Ave., Newark, N. J.

Jieškau savo vyro Jurgio Albur dos, pasina iš Lietuvos Suvalkų gub. Mariampolės pavieto, Szunskų gm., kaimo Tarpučių, 19 metų kaip Ame rikoje; pirmiausia gyveno Plymouth, Pa., o dabar nežinau kur; kas apie jį žino, arba jis pats melonės duot žinią šiuo adresu: Magdė Alaburdienė, 321 Barnes st., Plymouth, Pa.

Lietuviška Akuszerka U. MISIAVICZIENE. Pasekmingai atlieku savo darba prie palago. Taipgi suteikiu visokias rodas moterims, parupinu gyduoles. Turiu DIPLOMA ir 25 meting prak tikų gydyme — Reumatizmo, Džiovos ir Vidurinių Slogų. Mra. U. Misavičienė, 432 North 2-nd st., Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKOJE KALBOJE KATALIOGAS. Drapanų, Aprėdalu, Laikrodžių, Lencugėlių, Ziedų, Spilkų, Armonikų, Koncertinų, Skripky, Klernety, Triubų, Šnekamų Maši nų, Pianų, Vargonų, Siuvamų Mašinų, Žiuronų, Britvų, ir šimtų vi sokių kitų reikalingų ir naudingų daiktų dabar tik išėjo iš spaudos. Prisiųsk 10 c. markę uždengimui pačto kaštų ir męs jį prisiųsime Tamstai dykai. Adresuok mums šitaip: THE BRIDGEPORT CLOTHING CO. 3248 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PALAIMINTI APSISZVIETI, NES JU PASAULE! FAGERINTI SAVO BUVI, TIK PER MOKSLA IR APŠVIETA TEGALIMA. AMERIKOJE, KAD NEMOKI ANGLIŠKOS KALBOS, tai nors apšvietęs, geresnio darbo negausi, bet visada reikės vilkti sunkiausių darbų jungą. Dabar tinėj gadinėj, kas neskaito laikraščių ir knygų, kiekvienas yra daugiau nieks, kaip dvi-kojis m u l a s, nepaisant nors tamsybės apatalsas. kapucinas „tėvas, Kazimieras“ ir užtikrina visus tamsunus, kad „tamsunų yra karalystė dangaus“, tai yra mų išganimas. APSISVIESK, NEBUK MULKIS, PAGERINK SAVO BUVI. IŠMOK ANGLIŠKĄ KALBĄ, BUSI LAIMINGAS—DOVANAI! Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laik raščiui prikabinis, prisijūntant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieng iš čion pa minėtų laikraščių: t. y. „KOVA“, „LIETUVĄ“, „VIENYBĘ LIETUVNIKŲ“ ar „LAISVĄJĄ MINTI“ per išitus metus; teip-pat gaus dovanai garsiąjį kny gą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS“, verstą iš francozų kalbos, kurios kaina 75 c. ir dar „GRAMATIKĄ (MOKYTOJĄ), iš kurios išmoks a n g l i š k ą K A L B ą, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių penumerata metams viettek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašys iš redystės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laik raštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuo jaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai dauginęsi ir lietuviai, kaip ir svetimaūčiai turėtų gramati ką, išmokyti anglišką kalbą. J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Garsiąjį knygų „Raisit“ dar galima gauti, prisijūntant VIENA DOLERUKĄ extr.

Niekas ne klastuoja vaistu kurie neturi vertes. Severos Vaistai yra tankiai klastuojami, tas reiškia kad jie turi verte. PRADEK SZIANDIENI! Ar esi pailsias, persidirbęs, ar sunkiai jautiesi? Ar ne atsitinka kad esi teip silpnas kad vos-kojas gali pavilkt? Tas reiškia kad tavo or ganizmas yra teip persidirbęs, kad dėl jo pastiprinimo butinai turi vartot Severos Gyvibes Balsama. Tas vaistas nepavalins fiziškom spekom išnykti, atnaujins gyvastį ir pataisys sveikatą. Prašalins anemiją ir chroniška užketejimą; prisipyrs pilvą, vidurius ir kepenis prie normališkos ir harmoniškos veiks mės. Prėke 75c. Nepaprastai naudingas nusilpusiom moterims ir jaunom mergaitėms. Ponas E. Novak iš Fogelsville, Pa. raše mums nesenei: „Kada pradėjau vartoti Severos Gyvastės Balsamą mano sveikata pasitaise, aptu rečiau daugiau stiprumo, o pilvas ir viduriai pasveiko. ATSITIKIME LIGOS GERIAUSIA KREIPTIS PRIE VAISTU SEVEROS, NES JIE TIKRAI GYDO.“ Daugumas Aptiekoriu parduoda Severos Vaistus. Nepriimk suklastuotu vaistū. Jeigu nerasi ant pakelio parašo „Severos“ vaistas yra netikras. Stiprus Nervai yra reikalingi kiekvienam kas tik nori pasek mės savo gyvenime. Nuo protiškos ir ner viškos silpnybės ir nemiegos nera geresnio vaisto kaip Severos Nervotonas. Yra tai plačiai žinomas vaistas kaip savo ge rumu teip ir veiksmei. Apspakajina ner vus, padidina sveikatą ir suteikia smagų mie gą; šelpia moteris po palagui. Kaina \$1.00. Gera gydymosi roda dovanai. W.F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

VIENYBES LIETUVNIKŲ AGENTAI. W. Sarpalius. Alden, Pa. Baltimore, Md. J. Luis. 521 W. Baltimore st. Lit. National Library. 112 Green st. Brooklyn, N. Y. E. Fromas. 73 Grand St. T. Jarmala. 217 Berry St. J. Ambraszewski. 120 Grand st. Cambridgeport, Mass. S. Gritz. 541 Main St. P. Barkevičius. 877 Cambridge st. Chicago, Ill. Jos. Valmeris. 168 W. 18 th st. P. M. Kaitis. 221 Wabansia Ave. E. St. Louis, Ill. K. J. Baranaukas. 452 Collinsville ave Easton, Pa. Feliksas Raulynaitis. Box 196 Kenosha, Wis. M. K. Petrauskas. 918 Gunie st. Montello, Mass. B. P. Miškinis. Box 124 Newark, N. J. V. Ambraszewski. 178 Ferry st. New Britain, Conn. M. J. Czeponis. 21 Pleasant St. J. Mazaika. 28 Connerston st. New York. J. M. Daniellius. 64 Gansevoort st. Pittsburg, Pa. J. G. Milianukas. % Union Saving Bank. Scranton, Pa. J. Petrikis. 1514 Ross Ave. So. Boston, Mass. N. Gendrolis. 224 Athens St. So Manchester, Conn. A. Zokaitis. 30 School st. Turners Falls Mass. K. P. Szimkonis. box 671 Waterbury, Conn. J. Zementaukas. 39 W. Porter St. Worcester, Mass. J. Kalakauskas. 50 Green st.

Knygu Kataliogas.

Adomas Mickeryčia (1798-1867). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c

Eglė Žalčių Karalienė. Dramatas penkiuose apreiškimuose. Parašyta iš mitologiško senovės lietuvių padavimo. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, p. 58 15c

Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laiku. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, p. 225 50c

Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozofijos. Parašė Krapotkinas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, p. 39 15c

Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, p. 32 10c

Iš kur atsiranda nusidėjėliai? Sociologiškas piešinys. Knyguteje trumpa ir aiškiai parodo, iš kur mūsų laikuose gimsta įvairūs prasidėjėliai ir nedorėliai ir ką su jais turi draugija daryti. Čia yra plačiai medegos diskusijos. Parašė A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, p. 22 10c

Iš Europos nuolat pareina visokiam pasirinkimui knyga rusiškų, mažarusiškų ir lenkiškų; taip pat gražiausių atvirėlių (post-kardų), lietuviškų ir lenkiškų. Pardavinėjū ir užrašau laikraščius lietuviškus, lenkiškus ir rusiškus, čia pat iš Europos. J. Milevski, 120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Įtektė Socijalistikų Sanlygį, ant visų kultūros šakų. Šią knygelę perskaityti galima daug pasimokinti. Vokiškai parašė J. Stern, Lietuviškai vertė J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1898, p. 94 15c

Mythai, pasakos ir legendos žemaičių. Surinkti ir išleisti per D-rą Edm. Veckenstedtą, vyresnįjį senovinių kalbų mokytoją prie Nikolajaus gimnazijos Ljepoljuje (Kursė). Yra tai aktyviausias ir juokingiausias senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus, apie garbus gerų ir pikty dvasių, apie Laumes, Laimes, Raganas, Vilkalokus ir tt. Lietuviškai išguldė J. Šliupas M. D. Plymouth, Pa., 1897, p. 190 50c

Mūsų dielės. Per ką Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvius. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa., 1901, p. 31 10c

Mokymai Tvardauckas. Apysaka iš imonių adavimų, kaip Tvardaucko tėvas užpuolė žmogžudžiai ir kas iš to išėjo. Lenkiškai parašė J. I. Kraszewski Lietuviškai išguldė F. M. Dvi daly. Plymouth, Pa., 1905, p. 174 50c

Planetai ir planetos. Knygelė tinkanti jaunuomenei perleidiui smagaus laiko. Iš jos galima išgauti savo laimę, ar nelaimę, ar myli ji mergelę, ar ja vaikiną. Antra laida. Plymouth, Pa., 1899, p. 25c

Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų, kurias yra pasiskirstytos ant 13 dalių: Tėvyniškos dainos, Pasakios dainos, Mitologiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę, Meliškos dainos, Juokaušos dainos, Karškos dainos, Dainos iš baudžiavos gadynių, Našlaičių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, p. 496 12.00

Lietavos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausių gadynių iki Gediminai, Didžiam Lietuvos Kunigaikščiui. Knyga I. Plymouth, Pa., 1893, p. 483 11.50

Lietavos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liubliuno unijai. Knyga II. Plymouth, Pa., 1897, p. 531 11.50

Lietavos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liubliuno unijai. Knyga III. Plymouth, Pa., 1897, p. 531 11.50

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y. 224 E. Main st. Plymouth, Pa.

Daktaras Brandšteinas. Tufėjas praktikiškas Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą: 103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str. Gydo naujausiu būdu ligas vyrų, moterų ir kūdikių. Specialistas prie ligų chroniškių (senėjusių). Valandos priėmimui ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

GERIAUSIAS. ant prašalinimo spuogų intapu, ir visokių kitų išmetimų ant veido, ir kad padaryti veidą teip čystą ir smagų ir gražų kaip aksomas—vartok: „La Metamorphose“ Mosti, preke 50 centų. „La Metamorphose“ Muila, preke 15 centų. „La Metamorphose“ Padra, preke 35 centai. Reikalaukite aptikose, ar pas mus, prisiusdami markemis pilną sumą ant mūsų adresos: ADAMS' CHEMICAL LABORATORIES, Dep. D., 110 W 34-th St., New York.

PLYMOUTH NATIONAL BANK, East Main st., Plymouth, Pa. KAPITALAS 100,000 PERVIRŠIUS 60,000 Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Gerusia užtikrinta urdiška banka. John R. Powell, Prezidentas. John J. Moore, Vice-Prezident. G. N. Postlethwaite, Kasierius.

CHAS. ADAMS. Laikau agentūrą, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vietas dailis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELI. Chas. Adams, George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Dr. Aldona Szlupinte-Jankauciene. apsigyveno po nr. 265 Berry st. per Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Nuo 8-10 ryte. VALANDOS: Nuo 2-3 po piet. Nuo 7-9 vakare. Telephonas Greenpoint 8.

THE LACKAWANNA. Parankiausiai geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasazierius. The Road of Anthracite (Kietųjų auginių kelias). Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien. Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien. Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas. Artymsenių informacijų apie kainas, traukinių bogiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas: George A. Cullen, General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER". Su vienu buteliu Pain Expelerio. Galit askausmu giltine pragninti. Siems vaistams dėl suteipimo negal joki kiti lyginti. Niekas neduoda teip greito palengvimo ir pastovena skausmose Romatizmo, Neuralgijos, Išsiskukimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c F. A. D. RICHTER & CO., 215 Pearl st., New York.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius VISOKIŲ ABROŽŲ. Darbą atlieku puikiai už priėmimą prekę. Kogeriausia daran naujas skripkas ir taisau. G. BENSON, 328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y. (tarpe So. 2-nd ir 3-rd st. du bloakai nuo Grand st.) Galerija atidara nuo 8 ryle iki 6 val. vakara. Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakara.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA. PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y. Ofisas 224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTIMAS. Siunčia pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Norinti siųsti pinigus į krajų savo giminems arba pažįstamiems — siųsk juos per mūsų ofisą, o greičiausiai ir saugiausiai nueis, ir ne vien vietiniai, bet ir iš kitų kraštų per čia pinigus siunčia, todėl kad per čia siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

ŠIFKORTES. Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkortei prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia ir tikietus ant geležinkelį galima gauti iš New Yorko į pietines ir ykarines valstijas. Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaip tai: šifkortes ir pinigų pasiuntimą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ KNYGŲ. Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip-pat ir maldų knygas. Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip: J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

DR. HARTMANN. UŽPRAŠO SERGANČIUS, SAKYDAMAS: ATEIKITE ARBA PARĄŠYKITE PAS MANE, AŠ IŠGYDYSIU; todėl, kad esu senas daktaras, pažinstu visokias ligas ir teip-pat gyduoles, kurios gali geriausiai pazelbti Vyrams ir Moterims, nes daug ligonių perleidiu ir už tai turiu didelį patyrimą, geriau negu kokis kitas daktaras, garsiamjam New Yorke. Aš esu pasiryžęs sergančius gydyti, o sveikus mokytį, kaip užlaikyti sveikata; todėl, kad be sveikatos žmogus yra nelaimingas, nes geriausias išganymas yra sveikata, todėl, kad daugiausia išgydan sergančių ir daugiau už kitus gauna laisvų padėkavonių su pasveikusių paveikslais; iš dangumos nors keletą čion patalpinu.

A. VOLČIK, iš Matheson, Canada, Ont. Išgydytas nuo galvos skaudėjimo ir kurtumo. MARE ZLATA, 577 Gibson st., Yongs-town, O. Išgydyta nuo skausmų vidurių ir moteriškų ligos silpnųbių. GEO. SUNES, box 112, W. Pittsburg, Pa. Išgydytas nuo romatizmo, ir vidurių slogos ir kitių.

GUODOTAS DR. HARTMANNI. Netelp sentai kaip šis naujokas J. J. Pauksztis, bet tai nuo jų greitai pasveikau, nors buvau sirges ilga laika, o kaip po operacijai hospitalė g. Išėjo, tad įdarbiau biogian. Jersey Cit. Sen daktaras ir stoję buvo vilt es mane išgydyti; bet jie darrodė, kad ne leisyb, išgydydam mane! Už tai širdingai dėkavoj Jums VAL. NTINAS BEIŠOČIČ, 280 Broad-st-on st., Jersey City, N. J. Todėl čia kalba žmonės, ką aš jiems padariau, per tai ir tau galiu teip padaryti. Rodos, kad geresnių darodmyų negalima reikalauti! SERGEKIS nuo meškerės knygutes vadinamos „Vadovu į sv.“ nes yra tai teisingai „VADOVAS Į LIGĄ“, kurią siulu, tą brudų, suviliojimo INSTITUTAS. Kad įjautiesi nesveiki, tai netrotyk laiko, nesendink ligos, jei nori būt išgydytu, tai kreipkis prie manęs, kurie gali atėti ar atvažiuoti, tai užprašomi į mano ofisą asabiškai, o toliau gyvenanti parašykite lietuviškai kas kenkia, ant ko įjautiesi nesveikas, atsišaukusius apilimu išgydyti: Romatizma, skaudėjimai sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir sonų. Užeidėjimas, skaudėjimas ir nedidriama vidurių. Galvos skanama, širdies širdžių ir plaučių gas. Greito palai, o, snukaus kvėpavimo, blogų ir nuilpnėjusio vyras. Didelio apnykimo, dyseppeijos, nervų ligos, teipgi nuo jaunytės kaidų įgauti sveikatumą, sėklos nuleidimo, blogų apnyk, visokių užkrečiamų slaptų ligų. Teip pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių, baltųjų teketimio, gombu ir visokių moteriškų ligų; n-atho. It kad kiti daktarai Jums nepagebėjo, aš kad aštinu tai ir išgydytu švietias ir uzateone-jusias ligas. Geriau, kad iš karto pas mane atėitau t m, pirmiau negu kur kitor; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai. Rašyk salp moki ir karp jaui nesveikumas savyje, sez suprasta, teitrisio duosiu rodą, kad reikės; rita ikystis gyduoles, kurios yra geriausias ir naujajalo izsiazimo, o apturėit sveikata, be skirtimo kaip toll gyvenat. Aprazant i gą, klausiant rados NUO DARTAO, visada adresuoti ant mano vardo taip: DR. F. HARTMANN, 218 East 14th St. New York City, N. Y. Ofiso val nuo 11 ryto iki 1, nuo 2 iki 5 val po p. Šventadienis nuo 10 iki 1. Vakaras Panedai. Ir Pėtn nuo 7-8.

Nepamirskit Tautiško Namol! Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanūs užkandžiai ir nakvinė. TAI LIETUVIŲ UŽEIGA. Razutis & Dixon 101-108 Grand st., Brooklyn, N. Y. Telephone 1470 Greenpoint.

KATALIOGS DYKAI! Visiems kas prisius savo adresą ir už 2c marke tas apturės Naudingą Katalogą dykai, tam katalogą yra aprašyta daug visokių dykų, kurie yra jums visiem reikalingi. Nelaik rytožius, ale rašyk zaras pas mus, o dažnoci kan mes turime ant pardavimo. Reikalaujem Gery Agentų ir duodam gera uždarbi. Adresuokite, Faust Novelty House Room 603 Omaha Bldg. Chicago, Ill

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo. ISZSIVERŽIMAS VERIKOSELE arba netikrasis išsiveržimas HYDROCELE arba vandeninis išsiveržimas PUCKAI ir visokios UODOS LIGOS

Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar apleidimo savo kasdieninio darbo. PRIEŽAČIAI IŠGYDIMO: 1. DELTO—Kad oje neskaudanti...

Su tokiais palindymais delko turetum da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tave PERŽIURES UŽDYKA ir pasaky kas tau kėnkia, ir geriausia roda kaip gali pasveikti.

Pasikalbėjimas—ypatizkai ar per paczta. Atsinsk adresa, o prisiusim knygute su abrozeliais apie išsiveržima, užpečėtytam kopėrte. Dr. Alex. O'Malley

Offices, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa. Kur Lietuviškai ir Lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Antanas Staszauckas. Lelkauptukoje vietoje šilumą, užlaikau skausmą geriamas ir kvepiantis Cigaras.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS — pas — JonaKulboka SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOKI VYNAI, KVEPIANTI CIGARAI.

P. V. ROVNIANEK & CO. Seniausias Lenkiškai-Slaviškas BANKINIS NAMAS. Uždėtas prieš 21 metus. KANCELIARIJOS: 25 Ave. A., New York, N. Y.

SKAITYK O ZINOSI VISKA. Jagu neturi mano katalogą rašyk šendien o apturėt gerusių armonikų, skripčių klarnetų, trubų, koncertinių ir daugybę kitokių muzikalių instrumentų.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS! (\$110,000,000 (šimtas dešimtis milijonų dolerių) paskirta dėl iškaimo kanalo, kurs bus ddsimtis mylių ilgio ir penkios pločio, ir trauksis visu East New Yorko pakraščiu, kurs vadinasi Jamaica Bay, tarp Rockaway ir East New York, bus tai didžiausia prieplauka (portas) kariškiems ir tavoriniams Suvienytų Valstijų ir visų viešpatysčių laivams.

Dr. Albertas Kauffman Gydytojas iš seno kraujo. Specialistas nuo visokių ligų. Gydo net labiausiai užsienėjusias vyrų, moterų ir kūdikių ligas.

Julian Dabaras Tiesu, Czupka. Advokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre Pa., kasdien. 138 S. Washington Ave. Scranton, Pa.

KATALOGAS DYKAI! Kas Nusipirks Naują juokingų dainų Knygėlę dainų Vainikišis kurios prekė 15 cent. tam Prisiųsime Katalogą Dykai. Tame kataloge Telpa aprašymai apie Elektrinių krutantių paveiklų mašiną, Magiškas Sztukas, lempas, visokių gatunkių knygas, drukuojamų mašinelis Armonikų koncertinių Briton, Leikrodžių, Auksinių rašomų plunksnų, Spilkių, Žiedų, Lencingelių, Strielbių ir tt.

Farmos! Farmos! Pirkite žemę didžiausioje Amerikos Lietuvių Farmerių Kolonijoje, kur jau yra pirke 53 lietuviai farmos, ant Pietinės Pusselės Michigan valstijoje, Masan ir Lake county, pa lei ežerą Michigan, arti dviejų portav miestų Ludingtono ir Maniste, į kuriuos suplaukia daugybė laivų geros turgavietės, garas oras, linksmas kraštas, didelis parankumas visokiems susisėjimams vandeniu ir geležkeliais su Amerikos didmiesčiais. Žemės yra visokios, yra fruktų kraštas, žemė juotžemis, su molliu, žvyru arba kitokiais maistykais. Žemė derlinga ir dailios vietos. Galite gauti pirkti paiei upes arba mažus ežerus. Labai gera vieta dėl uždėjimo lietuviško vasarnamio (viešbučio) lietuviškai visuomenei, kuri turėtų kur praleisti vakacijas vasaros laik, tarpe savo tuocičių. Norint plačiau dažinoti arba atvažiuoti pažiūrėt, kreipkitės šiuo adresu: ANTONY KIEDIS, Peacock, Mich.

PRETELIAI LIETUVIAI 12 dideliu ir 12 mažu, H. B. ROSENSON, BROOKLYN, N. Y. 811-819 Grand St., Telephone, 1108 W. maburgth.

PUIKUS HOTELIS Andriaus Milišausko Visada šaltas alus, skani arielka, olliis, portieris, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškite šios puikios vietos. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Priešai Central Dypa

Naujausiai ištirti vaistai. Plaukų atsikimut ir ataugimui, nuo pa-puokų spuogų, niežulio, egzemos, keletu paveldų gydošiu ir gydymo būdai. Geriausia gydošiu nuo prakratavimo ir smirdėjimo kojų, atleidimui pailusų kojų, ka Vokietijos armijoje kareiviai vartoja pagal formalią. Prof. Brundzo Gydošiu yra gvarantuotas Vaistų ir Maisto tiesų chemijos biure Washingtone, per patį už vaistų išrašdžia su pagerinimu ir dadedimo substancijų visiezkal neuzkenkiančių sveikatai ir sistemai; jokio ne-gaiti net pavojaus, tas užtvirtetas magų prietaisų ir izotes zsalie įstatymais. Taipgi išrašdime pla-cdas informacijas, kaip atnabdyti slinkima plaukų ir atauginti ant išpilkutes galvos, kaip išgydyti ir išsankinti pleiekanas, papucakas, de-derivnes, niežulį, egzema ir kitas odoos-ekuro ligas, ant kurių mes esame specialistais su savo gydošimais. Bus išrašdita jums išrašdintimai ir darodymai, kaip ezimali tukstancijų lazdydė. Aprašyk istoriją savo ligos, o ganesi visokias rodas dykai. Beto szios informacijos ir taip kiek-žiam reikalingos, todėl išrašdime, kad jos ras-tysi kozmaname name, apspogoty žmones nuo ap-gavty ir sucedetyt szimtas dolerių. Maž biurasu krautave atdaras nuo 10 rytu iki 8 vakare kožna diena. Visomis szventomis dienomis uzdaryta. Atelkite ar raszykite umal įdedami dvicentine stampą ant išrašdintimo visok-kių rodų. Prof. J. M. Brundza & Co. 990 Broadway, B'klyn, New York.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvis advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu proų visuose teismuose. Ofisas rmmuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 37 Bell 47 Residence Peoples 1100

Nik. P. Zelwis LIETUVISZKAS GRABORIUS Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynomis. Ofisas ir gyvenimasis: 1034 Bank Street, Waterbury, Conn. Lietuviai, kreipkitės reikale.

A. ZUKAUCKAS, 80 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Kriauciška Dirbtuvė. Siuvu naujus siutus ant orderio, kokio kas reikalauja, pataisau ir suprosinu. Visi kreipkitės pas mane, nes niekur nerasite tokios vietos kad taip pigiai ir gerai kas padarytu kaip aš padarau.

HOTELIS VIN. DAJNIO 12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus aluio, portierio ir kve-penti cigarai. Salė dēl draugys-čių ir šėip susirinkimų. Reikale kreipkitės pas savo tau-tietį VINČĄ DAJNĮ.

COPENHAGEN SNUFF. Šita užlipinta firma gvaran-tuoja tikrą Copenhagen Snuff. Dēl keturiu gene-raciju ji buvo paženkliniu. Saugokis imitacijų!

COPENHAGEN SNUFF. TABAKAS - YRA MOKSLISZKU PERDIRBIU. ISZDIRBIMO VEIKME. Tabakas yra žolė ir kaip visos žolės turi bet perdirbtas žmogaus vartonei. Tarp gerai išdirbtu tabako ir tarp ŽALIO Tabako PASALDINTO yra toks didelis skirtumas kaip tarp gerai išgamyto valgio ir pusiau išgamyto. Tabokos išdirbimas, arba „ištaisymas“ tabakui yra tuomi, kuom virimas valgiai arba raugini-mas vynui. Tabakas yra Tabaku moksliskai paruoštu žmonių vartonei. Kodėl tabako vartojai ima Copenhagen vieton kitokių čiulpimo Tabakų. Jis yra tyriausion formon išdirbtu Tabaku. Jis skanesnis, ir savo stiprume ir skanume ilgiau tēse, todėl yra taupesniu. Jis nepatraukia nuožvelgį, nes nečiulpiamas, bet įdedamas burnon (tarp žemosios lu-pos ir dantsėgenų). Po jo vartonei lieka čysta ir smagu. Tai yra tabakas moksliskai paruoštas žmonių vartonei. TYRUMO IR YPATYBIU GVARANOJA. Copenhagen Taboka padirbta iš geriausių senų Tabako Lapy, su pridėjimu tik to, kas yra Tabake ge-ro, atmesi naturališko tabaks kartumai ir rūgštys. Perspėjimas: Imk tik labai mažą čiulpimo daugi Copenhageno, nes gali manyti, jog jame yra per-daug Tabako stiprumo. Copenhagen Taboka yra smulkios dalelės tyro, turtingo čiulpimo Tabako: bet ji pa-laiko tabakinį stiprumą lengviau ir pilniau negu tabakas lapuose arba stambiai supiaustytas, lygial teip kaip pilnai sumalta arba pupinė kava. Copenhagen Taboka yra svieto geriausiu čiulpimo Tabaku. Tukstanciū sampeliu buvo padalinta dovanai tarp angliu kestyne darbininkus, ir dabar Copenhagen Snuff yra parduodamas kožnam Tabakos Store, pakeliai po 5 ir 25 centus. Jaigu negali gauti pas savo stornika, rekalaus pas mus o męs atsiunsimė. AMERICAN SNUFF COMPANY, Dept. S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuvė tapo Apdovardota DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Paro-dos už rupestingą, teisingą ir artistiską iš-dirbimą. KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZAL-KINIŲ LAZDŲ ir tt. Turiu už garbę apreikziti guo-totiniems Kanjams ir gudotin Draugystėms, kad aš dirbu vi-tas augsziausis pamintėtas daig-vas Pigiausiel, Teikingausiel ir Geriausiel, nes per 30 metų žymmdama išdirbimais įėjau cerianę praktikię ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau ne-gu kitū fabrika. su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.